

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Most preko brezdna.

V četrtek, dne 15. novembra, je dopel v plačilo prvi obrok zaščiteneh kmetijskih dolgov v znesku 6 odstotkov prvotnega dolga, h kateremu se približejo vsi stroški in zapadle obresti, in sicer največ za tri leta nazaj. Odziv tej zakonito določeni dolžnosti se more smatrati kot merilo sedanjega gospodarskega stanja kmetijskega stanu. Vsak kmet, ki je le količkaj zmogel, je izpolnil svojo dolžnost, odnosno jo bo izpolnil do 15. decembra, ker si je v svesti, da se določena svota po 15. decembru lahko iztoži ter da lahko upnik požene toliko dolžnikove imovine na boben, da si poravna šestodstotni prvi obrok.

Kakor smo obveščeni, odziv iz kmetijskih vrst ni bil takšen, kakor bi bilo poželjno. V Vojvodini in Sremu, kjer prebivajo bolj premožni kmetje, je povprečno do 60% kmetov-dolžnikov plačalo prvi obrok. Pa tudi v tej pokrajini je odstotek po raznih krajih jako različen: dočim je prišlo v enem kraju 90%, v nekem baje celo 99% kmetov-dolžnikov plačati prvi obrok, jih je v drugih krajih prišlo po 30% in še manj. Kar se Slovenije tiče, smo obveščeni, da so se kmetje v velikem številu obrnili na denarne zavode s pismenimi ali ustnemi prošnjami za odlog plačila. »Prosim Vas, počakajte«: to je refren vseh prošenj z obrazloženjem: »Sadje nima nobene cene«, »Lesu ne morem prodati«, »Ne dobim za živino niti toliko, da bi davke plačal« itd.

Te dni se je torej zopet pokazalo v vsej jasnosti, kje je tista os, ki se okoli nje vrti vprašanje gospodarskega položaja našega kmeta, in kje je treba nastaviti vzvod, da se kmet dvigne iz krize in stiske. To je, kakor smo že velikokrat poudarili v našem listu, vprašanje cen. Kmetijski pridelki so zadnja leta padali v ceni ter so sedaj padli v brezcenje. Dokler bo to stanje trajalo, bo trajala kriza kmetijstva. Veliko se danes govori o zaščiti kmetov. Razvoj razmer je pokazal, da je edino učinkovita zaščita: dvig cen kmetijskih pridelkov. To je tisti most, ki vodi preko brezdna sedanje gospodarske krize. Dokler se ne bodo cene dvignile, bo kmet v vedno večjih težavah, kako naj plačuje davke, dolgov ne bo mogel plačevati, niti kupovati izdelkov obrti in industrije. Iz vrst delavstva se čuje vedno glasnejši klic po ureditvi plač, ki naj bodo tolike, da bo mogel delavec s svojo družino vsaj skromno živeti. Iz kmetijskih vrst pa donijo glasovi: »Uredite cene našim pridelkom, da bodo plačani naše delo in lastni stroški, da bomo mogli izha-

jati, plačevati svoje obveznosti ter kupovati, kar izdela obrt in industrija s pomočjo delavstva!«

To je edino prava pot, ki vodi do rešitve. To je tisti most, ki se po njem pride iz sedanje krize in stiske. To pot so nastopili ter ta most zgradili Čehi, ki delajo gospodarsko politiko z dejanji. — Čehoslovaška je uvedla letos, kakor smo že poročali, monopol za trgovino z žitom. Ustanovila se je monopolna družba, ki ima izključno pravico kupovati od domačega kmetovalca pridelano žito ter ga, kolikor je potrebno, uvažati iz inozemstva. Čehoslovaški kmetijski minister dr. Hodža je po prvih mesecih poslovanja te monopolne družbe izjavil, da je kmetijsko ministrstvo z doseženimi uspehi povse zadovoljno. So še gotovi nedostatki v poslovanju, ki se bodo s posebnim zakonom odstranili. Glavni uspeh pa je dosežen: Kmetu so zajamčene — brez ozira na cene na svetovnem trgu — postavno določene cene, ki so odmerjene tako, da kmet lahko izhaja ter da raste njegova kupna moč, kar bo prišlo v prid tudi industriji.

Dr. Hodža je tudi naglasil, da bi se morala delati agrarna politika v širšem okviru: agrarne (poljedelske) države bi morale med seboj skleniti blok

Vladar Madžarske — admiral Nikolaj pl. Horthy — je slavil dne 16. novembra 15letnico, odkar je pregnal iz Ogrske komuniste ter prevzel krmilo države. (zvezo), ki bi ne smel biti samo na pa-

Trgovci in obrtniki!

Novoletno reklamo stenskih koledarjev z bloki vam najugodneje natisne

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

kjer imate tudi veliko izbiro. Ne odlašajte z naročili, da jih boste pravočasno imeli!

pirju, marveč bi moral stopiti v dejanstvo. Njegova naloga bi bila, da se sklenejo trgovinske pogodbe z Zapadno Evropo, kateri dolguje Srednja Evropa 100 milijard čehoslovaških kron (okoli 400 milijard dinarjev), ki jih ne more plačati. Zato bi morala več izvažati v Zapadno Evropo, zlasti žito. Zapadna Evropa bi mogla vse žitne presežke Srednje Evrope sprejeti in še bi ostala možnost uvoza prekomorskega žita. Takšen blok bi tudi industriji koristil, ker bi agrarne države mogle v večji meri kupovati industrijske izdelke kot se to dogaja sedaj. Čehoslovaška bo po sklenjenih pogodbah prevzela iz Jugoslavije 10.000 vagonov pšenice. S tem uvozom bo Čehoslovaška omogočila in olajšala izvoz svojih industrijskih izdelkov v Jugoslavijo.

Žitni monopol v Čehoslovaški je torej rodil dobre uspehe. Dobre izkušnje s tem monopolom je treba, tako je rekel minister dr. Hodža, prenesti tudi na druge panoge. Uvesti bo treba tudi monopol za prodajo živine, ki naj regulira (ureja) cene in produkcijo živine. Sedanji živinski sindikat (društvo) naj se že s 1. januarjem pretvori v monopolno družbo, ki naj bi imela nalogo in možnost urejati uvoz in izvoz živine, določati cene in dogon na tržišču. Tako je Čehoslovaška, odnosno bo v najbližji bodočnosti zajamčila z zakonitimi ukrepi in primernimi gospodarskimi organizacijami glavnim kmetijskim pridelkom: žitu in živini, stalne in primerne cene, ki bodo dajale kmetom stalne dohodke, od katerih bodo tudi imeli veliko korist obrtniki, trgovci, industrija in delaver.

V NAŠI DRŽAVI.

Naš zunanji minister E. Jevtič je izročil dne 22. novembra Društvu narodov pritožbo, v kateri zahteva razjasnitev marsejskega atentata in ugotavlja krivdo Madžarske. Tej razjasnitvi bo sledila posebna spomenica, ki bo podprta z natančnimi dokazi. Radi korakov naše države so Madžari poparjeni in razburjeni v strahu pred javno razpravo o njihovi krivdi na seji Društva narodov.

Tri gospodarske uredbe. Ministrski svet je izdal na predlog trgovinskega ministra tri uredbe: novo uredbo o zaščiti denarnih zavodov in njih. upnikov, novo uredbo o zmanjšanju režijskih stroškov denarnih zavodov, ki so pod zaščito, in novo uredbo o zmanjšanju režije gospodarskih podjetij. Nove uredbe so bile potrebne, ker so bile prejšnje izdane lani na podlagi uredbe o zaščiti kmeta, na čigar osnovi izdane uredbe veljajo le leto dni, in bi prenehala njih veljavnost letos dne 4. decembra. Osnovne določbe stare uredbe o zaščiti denarnih zavodov in obeh starih uredb o zmanjšanju režijskih stroškov denarnih zavodov in gospodarskih podjetij so tudi v novih uredbah ostale nespremenjene, vendar so v besedilo novih uredb vnešene nekatere važne spremembe, ki so se izkazale kot potrebne.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Spomenica šefa nemške državne brambe generala Fritscha Hitlerju. Veliko pozornost je vzbudila v celotni politični javnosti spomenica generala Fritscha Hitlerju, v kateri pravi šef državne brambe, da ni nasprotnik narodnih socialistov, pač pa noče na škodo države vojske udinjati režimu. Narodnosocialistična stranka hoče nemškemu ljudstvu, tako trdi general Fritsch, natovoriti čisto lažnjivo prepričanje, da vlada v državi popolna duhovna enotnost. To je laž, to je zavodništvo,

EVHARISTIČNI KONGRES V LJUBLJANI.

Ljubljanski g. škof dr. Gregorij Rožman je s krškim škofom g. dr. Srebrničem izdal naslednji proglas katoliškim vernikom v Jugoslaviji:

»V smislu sklepa katoliških škofov v Jugoslaviji vas najtopleje vabimo na II. evharistični kongres, ki se bo za vso kraljevino vršil v Ljubljani v dneh 28., 29., 30. junija 1935. Pridite, da skupno izpričamo svojo vero v Boga in Gospoda našega v presv. Rešnjem Telesu!

Pa sedanji čas, ko je na svetu tako malo miru, srčne zadovoljnosti in tihe sreče, a toliko negotovosti, temnih slutenj in mračnih skrbi, ali ni kaj malo pripraven za tako veliko zunanje slavlje? A vprav sredi težav in tegob teh

ker dejansko je treba priznati, da bi v primeru potrebe danes ne mogli računati na vse nemške državljane. Vzgojo naraščaja redne vojske je treba torej dvigniti nad strankarsko višino, ker stranka ne predstavlja vseh, na nadstrankarsko vsedrjavno višino umevanja rodoljubnih dolžnosti. General Fritsch opozarja, da ne bo trpel, da bi se stranka preveč približala njegovi vojski, ker jo hoče ohraniti udarno za potrebe domovine, med tem ko se ne bi mogel zanašati na njo, če bi bila vdana samo stranki in ne državi in narodu. — Vse kaže, da bo moral general Fritsch radi omenjene spomenice odstopiti in bi v tem primeru prišel na njegovo mesto general v. Rundstedt, ki je vdan narodnosocialistični stranki.

Pruski ministrski predsednik Göring bo obiskal v najkrajšem času Romunijo.

Francija in Nemčija glede zračnih sil. Letošnji francoski proračun letalskega ministrstva znaša 2.5 milijard frankov (9 milijard Din). Razen tega je dovoljen letos vojnemu ministru izreden kredit 1.5 milijard frankov. Za leto 1935-36 je zahtevalo francosko vojno ministrstvo nov kredit 1 milijarde frankov. Nova francoska lovska letala letijo z brzino 400 km na 1 uro. Sedaj izdelujejo Francozi nove lovske aparate z enim sedežem in z brzino 400 km na uro. Francoska bombna letala lahko vozijo s seboj 1000 kg bomb do Berlina in nazaj. Za popolno presovno letalstva bodo izdali Francozi 3.5 milijard frankov. Nemci razpolagajo s 1100 letali, ki so pa hitrejši ter boljši od francoskih.

Nova francoska Flandinova vlada v škripcih. Francoska zbornica obravnava državni proračun. Nova Flandinova vlada je doživela dne 22. novembra svoj prvi poraz v parlamentu in jo še čakajo nove težave glede vojaških kreditov in podaljšanja vojaške službene dobe. Politični krogi pričakujejo z veliko napetostjo, kako stališče bo zavzel ministrski predsednik Flandin napram nasprotujočim si zahtevam, ki prihajajo od leve in desnice.

težkih dni stoji naš Odrešenik Jezus Kristus kakor nekoč med trpečim ljudstvom ter nas vse, ki so nam oči kalne od skrbi in ušesa naglušna od tarnanja, ljubeznivo vabi: »Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil« (Mt 11, 28).

Slušajmo ta sladki glas, ki nam obljublja olajšanje in moč, zberimo se kakor ovce okrog svojega Dobrega Pastirja in s sv. Petrom udano recimo: »Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš in mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, Sin božji« (Jan 6, 68—69). Slej ko prej je resnično, da je tudi v časnem oziru rešenje narodov le v Kristusu, Odrešeniku sveta. Zakaj »srečno ljudstvo, ki mu je njegov Bog Gospod« (Ps 32, 12).

To srečo iščemo sebi in svojemu narodu v krizi naših dni. Našli jo bomo le pri Kristusu. Kajti ni tolikšne krize kruha, saj ga je v izobilju. Ni toliko krize dela, saj nas delo povsod kliče.

Kriza duš je, zato nered, nemir in sovražstvo. Iz krize duš vodi le en izhod, Oni, ki je o sebi dejal: »Jaz sem pot, resnica in življenje« (Jan 14, 6).

Kristus v presv. Rešnjem Telesu je naše življenje. Iz njega zajemamo pogum v težavah, veselje v preskušnjah, upanje v brezupu, veliko, vse premagujočo ljubezen do Boga in do bližnjega. Iz takšne ljubezni vzklije mir v narodu in med narodi. Iz takšne ljubezni se bo našla prava pomoč v tolikeri bedi in prava rešitev zamotanih socialnih vprašanj.

Moramo in hočemo pomagati, vsak po svojih močeh, da se svetovna stiska olajša vsaj v našem narodu in to po Jezusu, našem edinem Rešitelju. Zato pridite vsi, ki verujete v Jezusa Kristusa v presv. Rešnjem Telesu med nami živečega. Vabimo vse stanove, pred vsem vse delovne stanove, ki jih je teža naših dni najbolj zadela, da v Jezusu najdejo pot iz stiske. Vabimo katoliško inteligenco, da v Jezusu najdejo resnico sredi sedanjih zmot. Vabimo zlasti mladino, da v Jezusu najde življenje, pravo lepo in osrečujoče.

Pridite, priredimo Jezusu, našemu Odrešeniku, zmagovito slavje!

Pridite, poklonimo se v molitvi in ljubezni našemu Bogu, ki ima svoje bivališče med nami!

Pridite, združimo se z Jezusom, ki je kruh življenja, zedinimo se po Njem v medsebojni ljubezni in v trajnem miru!

Že sedaj pa pripravljajmo svoja srca za molitvijo, sv. daritvijo in žrtvami na velike dni kongresa, da bodo res dnevi, ki po presv. Evharistiji odprejo našemu narodu vire nadnaravnega življenja v blagoslov naši domovini!«

Ruski knez — katoliški duhovnik.

Dne 18. oktobra je umrl v Rimu v starosti 68 let ruski knez Aleksander Volkonskij — katoliški duhovnik. Po rodu je iz knežje familije iz Petrograda in je po dovršenih študijah stopil v vojaško službo, kjer je naglo napredoval ter se povzpел do visokih časti. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil prideljen ruskemu poslaništvu v Rimu kot vojaški ataše. Tudi po koncu svetovne vojne ni zapustil Rima. Preučevanje katolicizma in občevanje s katoličani ga je privedlo v naročje katoliške cerkve. Prevzel je službo profesorja ruskega jezika in ruske književnosti na papeškem Vzhodnem zavodu v Rimu. Knez Volkonskij je hrepenel še višje: v katoliško duhovstvo. Star 64 let je bil leta 1930 posvečen za katoliškega duhovnika vzhodnega obreda. Prej goreč kristjan, je postal zgleden in vnet duhovnik, čislan ne samo pri ruskih rojakih, za katere je kot velik ruski domoljub veliko storil ter očetovsko skrbel, marveč tudi v visokih cerkvenih krogih, ki so radi sprejemali njegove informacije in nasvete. Pri pogrebnih slovesnostih, ki so se vršile po vzhodnem obredu, mu je, kakor poroča »Kraljestvo božje«, govoril v slovo ruski katoliški duhovnik Sipiagin, ki je bil pred svetovno vojno poslanec v petrogradskem parlamentu.

Tridnevni tečaj zaprtih duhovnih vaj pri sv. Jožefu nad Celjem se začne: v torek dne 11. decembra za fante; v sredo dne 26. decem-

bra, na Štefanovo, za dekleta. Fantje in dekleta, lep čas in lepa priložnost za duhovno obnovev in okrepitev se vam nudi! Torej pridite v prav obilnem številu! Agitirajte pri drugih! — Začetek vsakokrat ob 6. uri zvečer

imenovanega dne. Prijavite se pravočasno! Priložite znamko za odgovor. Vzdrževalnina za tri dni znaša 75 Din. Pri tej priložnosti opravite tudi lahko molitve in obiske za sve-toletne odpustke!

Nesreče.

Otrok umrl vsled opeklin. V Pšati pri Ljubljani je ležal dveletni Tonček Avsec na domači peči pod odejo. Iz močno zakurjene peči so švigali plameni, vžgali odejo in otrok je dobil tako hude opekline, da jim je podlegel v ljubljanski bolnici.

Poln kozolec dvojniki pogorel. V noči od 20. do 21. nov. je pogorel poln kozolec dvojniki posestniku in županu Globovniku v Škocjanu na Kranjskem.

Razne novice.

Ta pa zna! »Deutsche Zeitung«, ki izhaja v Celju, si je naredila nalogo, da poučuje nemško manjšino v Sloveniji in Jugoslaviji. Kdor hoče druge učiti, mora sam kaj znati. »Česar človek nima, tudi drugim dati ne more«: tako slove znani pregovor. O velikem znanju lista »Deutsche Zeit.« danes nekaj primerov, ki jih posnamemo iz uvodnega članka v številki z dne 22. nov. V tem članku govori »svetlobo- in kulturonosno« nemškomanjšinsko glasilo o »vladanju papežinje Ivane«. Fabula o papežinji Ivani je tako neumna ter lažnjiva izmišljotina, da so jo celo že socialdemokratski listi opustili. Samo večnemu Rimu prijazna »Deutsche Zeitung« jo še pogreva. Za tako nevedne in nerazsodne smatra svoje čitatelje. V navednem članku se nadalje trdi, da je nemški kralj Henrik IV. moral iti v Canosso ter (leta 977) moral ležati v prahu papeža prositi odveze od izobčenja. Zgodovinska resnica pa je ta: Henrik IV. je bil slabovzgojen človek in nasilen vladar, ki so ga mrzili lastni podaniki. Na zboru v Wormsu l. 1076 je šel tako daleč v svoji drznosti, da je papeža odstavil, narkar ga je papež izobčil. Da se mu ne bi bilo treba po želji papeža in nemških knezov zagovarjati radi številnih zlih dejanj na zboru v Augsburgu, je šel v Italijo, šel proti volji papeževi v grad Canosso, kjer je papež takrat bival, ter proti volji papeževi tri dni (25. do 27. januarja l. 1077) delal ali boljše rečeno glumil javno pokoro, dokler ni dosegel odveze. Ko se mu je to posrečilo, je postal krivičen in politični zlodejec, kot je bil prej. Tako je bila stvar in ne drugače. Ako »Deutsche Zeitung« stvar drugače predstavlja, jo k temu nagiba njena velika simpatija za katoliško cerkev. Ta simpatija jo je tudi k temu nagnila, da je v imenovanem članku tudi napisala to neresnico: »Komaj je bila zedinjena Nemčija ustvarjena, že je moral Bismarck vojevati kulturno borbo z Rimom.« Moral? Kdo pa ga je silil? Zgodovinska resnica je ta, da je Bismarck to borbo hotel imeti, da bi katoliško cerkev

usužnjil državi. On je to borbo izzval, dal je katoličane, zlasti duhovnike in škofo zapreti, ker niso mogli pristati na proticerkvene zakone in vladine ukrepe. V tej borbi zoper katolicizem je Bismarck kajpada končno propadel. Isto se ponavlja na njegovi oboževalki celjski »Deutsche Zeitung«, ki misli s trošenjem laži in natolcevanj proti katoliški cerkvi širiti med nemško manjšino kulturo in prosveto.

Zdravniški pregled pred ženitvijo. Zakon o zatiranju spolnih bolezni, ki ga je predložil in podpisal takratni minister za socialno politiko in narodno zdravje Ivan Pucelj ter ga je letos sprejel naš parlament, določa obvezni zdravniški pregled ženinov, preden se poročijo. K temu zakonu je sedanji minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Novak izdal pravilnik, ki predpisuje naslednje: Zdravniki v javni službi ne morejo pregledovati bolnikov v svojih zasebnih ordinacijah. Potrdila za sprejem v bolnišnico lahko izdajajo vse ustanove in zdravniki, ki imajo pravico do javnega pregleda. Zavarovalne ustanove lahko izdajajo taka potrdila samo svojim članom. Državne ali samoupravne ustanove, sreski in občinski zdravniki lahko izdajajo potrdila vsem ljudem ne glede na premoženjsko stanje s tem, da pregledajo siromašne brezplačno, druge pa za določeno takso. Za pregled plačajo premožnejši: za klinični pregled in zdravniško izpričevalo 20 Din, za mikroskopski pregled 5 Din, za serološki pregled 10 Din, na potrdilo pride kolek za 20 Din in 5 Din za prošnjo, da se potrdilo izda. O plačilu takse se izda potrdilo. Privatnim zdravnikom se plača za klinični pregled in zdravniško izpričevalo 60 Din, za mikroskopski in serološki pregled pa toliko, kolikor znaša taksa laboratorija, kjer je bil dotični pregledan. Če pregledujejo ljudi zdravniki sami, ne more presegati skupna taksa 100 Din. Siromašni ljudje imajo brezplačen pregled, če predložijo ubožna izpričevala.

Avstrijski begunci so nas zapustili. Letos proti koncu julija je bilo osnovano v Varaždinu v stari huzarski jahalnici taborišče za avstrijske hitlerjevce, ki so pribežali v našo državo po pone-srečenem puču v Avstriji. Ker ni bilo v Varaždinu dovolj prostora za vse pribežnike, so jih poslali 250 v Bjelovar, 180 v Slavonsko Požego, 340 je bilo pred kratkim prepeljanih v Lipik. V Varaž-

KAKAO ZA 4 OSEBE 1 DIN

Kakao ni več samo bogatim dostopen, temveč si ga more vsakdo privoščiti. Zavitek **Mirim kakao** za štiri osebe velja samo Din 1.—. **Mirim kakao** je priznano dober in ukusen, pa tudi izredno hranljiv in okrepcujoč. Dobite ga v vsaki trgovini. 1133

dinu je ostalo še 1050. Vseh avstrijskih beguncev je bilo pri nas 1820 in med temi 120 žen in otrok. Dne 25. novembra se pa avstrijski begunci niso odpeljali nazaj v Avstrijo, ampak z vlakom na Sušak, kjer jih je sprejel parnik in jih je prepeljal v Nemčijo.

Blaznikova »Velika pratika« za leto 1935 je izšla letos že devetdesetič. Za ta jubilej je prav lepo in primerno opremljena. Znano je, da hočejo imeti Slovenci samo to pratiko, ne samo pri nas doma, temveč tudi v inozemstvu, v Ameriki, Nemčiji, Avstriji, Italiji itd. Ta edino prava in res domača pratika se naroča pri tiskarni I. Blasnika nasled. v Ljubljani. 1036

Obžalovanja vredni slučaji.

Bogat plen vlomilca. V soboto dne 24. novembra je dnesel drzen vlomilec v Mariboru v Mlinski ulici tkal-skemu mojstru Stanku Kolužjaku 35 tisoč Din prihrankov.

Starši bodo trpeli radi izpričenih mladostnih uzmovičev. Mariborska policija je izsledila šest fantinov, ki so stari od 11 do 14 let. Mladostna družba je izvršila po Mariboru več drznih vlomov in tatvin. Prijeti so priznali, da so vlomili v pisarno Thomove tekstilne tovarne v Mlinski ulici ter v izložbeno okno Martiničeve trgovine v Einspielerjevi ulici. Po zaslišanju so bili mladostni nepridipravi izpuščeni in bodo pozvani radi povzročene škode na odgovornost njihovih staršev.

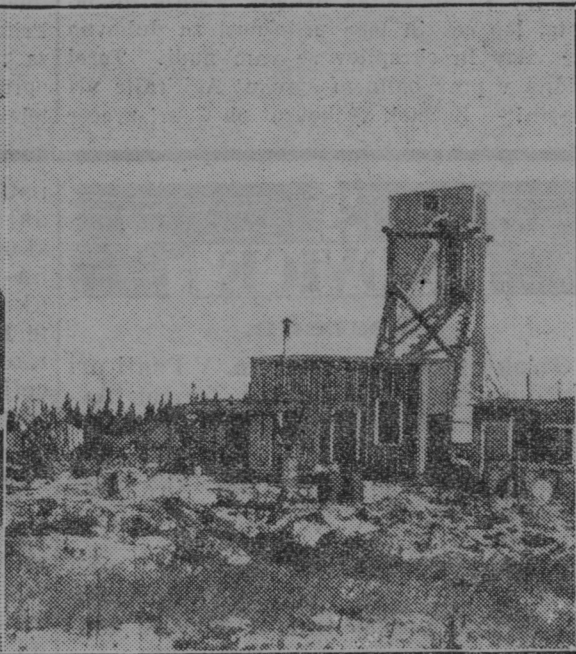
Še v meglo zaviti zločin. Na severni meji se je zgodil dne 20. novembra zločin, katerega bo bolj težko razvozljati, ker sta zločinec ter umorjeni v kraju krvavega dejanja povsem neznana in ni prave sledi za nobenem. Omenjenega dne zvečer sta prišla dva krošnjarja s

suho robo k posestniku v Gradšču št. 22 v župniji Gornja Sv. Kungota ter sta ga prosila za prenočišče. Posestnik je po daljšem oklevanju le privolil, da smeta prebiti noč na hlevu v krmi. Predno sta šla počivat, sta izročila oba potni izkaznici gospodarju, ki pa si ni zapomnil, kdo in odkod sta tujca. Drugo jutro je prišel eden po obe izkaznici z izgovorom, da se tovariš za hlevom umiva ter je poslal njega. Posestnik je izročil obe izkaznici, krošnjar je zginil in krog 11. ure dopoldne so pa našli drugega krošnjarja zaklanega na hlevu, žepe je imel preobrnjene in povsem izpraznjene. — Uganka je: ali je zaklal tovariš tovariša v prepiru, ali pa z roparskim namenom? O krvavi zagonetki se vršijo obširne poizvedbe.

Že prijet morilec. Zgoraj poročamo o umoru neznanega krošnjarja v Gradiški pri Zgornji Sv. Kungoti. Morilca je prijela dne 24. novembra ljubljanska policija. Gre za Viktorja Juhanta iz Mlak v občini Komenda na Gorenjskem. Morilec je star 32 let, je bil že devetkrat predkaznovan radi tatvin in je odsedel zadnje dveletno kazen letos dne 17. septembra. Umorjeni je 30letni krošnjar Stanko Hacin, doma s Križa pri Kamniku in pristojen v Komendo. Juhant je srečal sorojaka Hacin na cesti proti Rušam, kamor je porival ročni voziček, na katerem je imel krtače. Suhorobar je obljubil Hacinu 50 Din na teden, če mu bo pomagal tiščati voziček. Na poti iz Ruš proti Sv. Kungoti je opazil Juhant, da ima njegov tovariš 150 Din gotovine in radi te malenkosti ga je pri nočevanju pri posestniku Celcerju v Gradiški ubil s

Največjo torto so napravili v avstralski prestolici v Melbournu tamkaj živeči avstrijski peki. Torta je spomin 100letnice Avstralije in tehta 10 ton. Vsebuje 1.5 tone surovega masla, 4.5 ton posušenih sadov, 15 centov mandljev in 30 tisoč jajc. Sestavljena je iz 630 kosov in vsak tehta 35 funtov. Torta ima pet nrdstropij in vsebuje v raznih kipcih in skupinah kratko zgodovino Avstralije.

Zlata opojnost v Kanadi. V bližini majhne naselbine v Ramor, Severni Ontario, je našel siromašni kolonist zlato vsebujočo rudo. Ko se je raznesla ta vest o najdbi zlata, so poskočila posestva v okolici najdbe na 150.000 do 200.000 dolarjev. Na sliki vidimo zemljislovca, ki preiskuje rudo, in na desno enostavno pripravo za izkopavanje zlate rude.

sekiro in oropal. Po roparskem umoru se je Hacin odpeljal z vlakom v Ljubljano, kjer so ga prijeli.

Vlom v blagajno. V noči od 20. na 21. novembra je bilo vlomljeno v Framu v blagajno posojilnice in je zginilo 2000 D v gotovini. Vlomilec je prišel v posojilniške prostore skozi vežo. S ponarejenimi ključi je odprl vrata pisarne in se lotil blagajne, ki se je udala njegovi spretnosti. Po opravljenem poslu je zginil v noč po isti poti, po kateri se je prikradel.

Pobita do nezavesti. V bolnici v Ptujtu sta v skrajno opasnem stanju: 18letni Franc Čuš iz Stojncev in 22letni čevljarški pomočnik Ig. Klajnšek iz Hajdine. Prvega so napadli na cesti v noči fantje. S koli in noži so ga obdelali in ga pustili na mestu napada nezavestnega. Napadeni ima počeno lobanjo. Druga žrtev ponočnega divjaštva je obležala brez zavesti vsled poškodb na glavi.

Strah celjskih kolesarjev na varnem. Orožnikom v Konjicah je padel v roke Martin Podgoršek, 31letni delavec iz Kraberka pri Ločah v srezu Konjice. Omenjeni je bil poklicni tat koles, je vršil ta posel že eno leto in je bil njegov glavni delokrog v Celju, kjer je ukradel po lastnem priznanju 10 koles, od katerih so našli 9, le zadnje še manjka. Lastnike štirih koles so že ugotovili, ostale še bodo, ker so jim bila kolesa izmahnjena izpred celjskega slosopja državne uprave. Prijetega tatu so prepeljali v Celje.

Samomor invalida. Pod Sv. Markom pri Trbovljah se je obesil 50letni invalid vdovec Anton Ručevac.

Triperesna vlomilska deteljica pred sodniki. Od 15. do 30. julija letos je bilo izvršeno v Kranju ter po okolici sedem vlovov, ki so vrgli vlomilcem skupno 12.130 Din. Vodja vlomilske tolpe je bil poklicni vlomilec Anton Anžur, ki je

Parada tankov na Poljskem.

pobegnil dne 11. septembra iz zaporov v Ljubljani. Dne 10. septembra v noči so ga na njegovem domu obkolili orožniki in pozvali na prostovoljno predajo. Anžur je hotel pobegniti. Zadel ga je smrtna krogla iz žandarske puške. Anžur je imel tri pomagače, ki so bili v Ljubljani obsojeni dne 21. novembra. Gre za: Stanka Kunstelj, 22letnega brezposelnega delavca, ki je stražil pri vlomih zunaj in je dobil 1 leto in 2 meseca strogega zapora; Karla Kokalj, 25letnega brezposelnega delavca iz kamniške okolice, ki je bil obsojen na 2 leti in 6 mesecev robije; ter za Luka Špruk, ključavničarja iz Redice, ki bo sedel 10 mesecev v strogem zaporu.

Zasluzena kazen. Stanko Zupanc iz Zaloga pri Kamniku je vlomil letos septembra v Spodnjem Brniku in kmalu za tem v Vrhpoljah. Odnesele so na obeh krajih dragocenosti ter gotovine za Din 2300. Dne 20. novembra je bil obsojen v Ljubljani radi dvakratnega vloma na 2 leti ječe.

Obsodba radi umora očeta. Dne 27. 9. t. l. se je odigrala v Seču pri Čermošnjicah na Kočevskem pri Žabkarjevih nad vse žalostna družinska žaloigra. Stari Žabkar je bil nasilnež, ki se je vedno zaganjal v svojo ženo, ki je bila prava mučenica vsled moževih surovosti in tolikokrat dejanskih napadov. Sin France je bil na materini strani in se je večkrat zavzel za ubogo revo napram očetu. Zgoraj omenjenega dne pa je sin očeta ustrelil in je stal pred novomeškimi sodniki radi očetomora dne 20. novembra. Sodišče je upoštevalo kot olajšavo sinovo miroljubnost, neoporečnost in očetovo nasilje in ga je obsodilo na devet let ječe.

*

Slovenska Krajina.

Prošnja. »Novine« so z dne 18. t. m. na prvi strani prinesle prošnjo na g. finančnega direktorja v Ljubljani. Prošnja je popolnoma upravičena in davkoplačevalci, ki so jo objavili v »Novinah«, prosijo samo ureditev davčnega vprašanja. Naša

krajina je spadala preje pod madžarsko upravo, katere davčni predpisi so bili drugačni kakor v Avstriji. Pri odpisu davka so nastale vidne pomote. Vsekakor bo treba te pomote končno veljavno rešiti v zadovoljstvo davkoplačevalcev. Nujno je, da se uredi kataster za celo Slov. krajino. Res, najprimernejša rešitev te važne in pereče zadeve bi bila pač pobiranje davkov po obč. uradih, kakor je bilo to preje v navadi. Vsak davkoplačevalec naj bi dobil davčno knjižico, kjer bi bilo razvidno, koliko davka ima vsak davkoplačevalec predpisane letno. Na ta način bi se davčni upravi v Lendavi in v Soboti vidno razbremenili in bi se preiskale napake na licu mesta. Tak način pobiranja davkov bi bil cenejši, poleg tega bi pa davčne uprave imele mir pred navalom davkoplačevalcev na davčne uprave. Prošnja ni naperjena proti davčnim upravam v Lendavi in v Soboti, niti proti katastrski upravi v Soboti, temveč se samo predločuje kot prošnja na g. fin. direktorja.

Sobota. 18. t. m. se je vršila v Martinišću proslava desetletnice obstoja tega važnega dijaškega konvikta, ki ga vodijo gg. salezijanci. Spored proslave je bil pester. Pred slovesno službo božjo se je vršila blagoslovitev nove podobe sv. Martina v povečani zavodovi kapeli. Slovesno službo božjo je opravil mil. g. kanonik Szelec Ivan, soboški dekan. Popoldne ob treh se je vršil shod za salezijansko sotrudištvo in Mašne zveze Marije Pomocnice. Akademija je odpadla zaradi žalovanja za blagopokojnim kraljem.

Sobota. Za uradnika X. položajne skupine kot kanclist pri tukajšnjem sreskem sodišču je imenovan dosedanji zvaničnik g. Marič Alojzij, naš domačin. Čestitamo!

Beltinci. Mnogo naših mladih ljudi je odšlo zadnja leta v Francijo, kjer se mučijo in delajo, samo da bi si zaslužili in prihranili kak dinar. Je pač težka pot to romanje v tujino, toda zaslužek je zaslužek, četudi so žalostni ob odhodu od doma. Zato nas je novica, ki je prispela iz Francije, globoko potrla. Umrli je namreč v Franciji pridna deklina Rozika Tivadar; komaj spomladi se je odpeljala na delo v tujino in že jo je pokosila nemila smrt. Naj ji bo lahka zemlja v daljni Franciji!

Lendava. 19. t. m. se je vršil pri nas živinski in kramarski sejem. Prignane je bilo srednje številno živine in še te se je malo prodalo. Kramarji tudi niso mnogo tržili.

Vel. Polana. Kdor še ni videl velikega blata, naj pride k nam, pa ne v čevljih, temveč imeti mora

Gospod, ostani pri nas!

Molitvenik za slabovidne z velikimi črkami smo na novo prejeli in ga posebno sedaj za zimski čas vsem priporočamo! Spisal ga je monsignor Janez Ev. Vreže. Lepo vezan v zlato obrezo stane 22 Din. Dobite ga v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

visoke škornje. Nekaj neznošnega je pa na cesti proti Žižkom. Kaj če bi se pristojni činitelji malo pobrigali za te ceste?!

Hotiza. Kakor smo zvedeli, bo začasno ostal pri nas gospod Berden Jožef. Hvaležni smo gospodu, da nas ni zapustil, kajti potem bi najbrž zopet ostali brez duhovnika. Le dobro se počutite med nami.

Bogojina. Dne 16. t. m. se je vršil pri naš živinski in kramarski sejem. Skupilo se je malo. Kmetje pač nimajo denarja in kupcev za živino skoraj ni bilo.

Črensovci. V naši fari je že več kot 100 naročnikov »Slovenskega gospodarja«, torej smo prekoračili število 100 pred novim letom, česar nihče ni pričakoval. List ljudem zelo ugaša in zato se oglašajo novi naročniki, tudi za delavce v Franciji ga naročajo. Stane na leto za Francijo 64 Din. Prosimo naročnike, da pokažejo list tudi tistim, ki ga še ne poznajo. Agitirajte pri znancih in sosedih, da bo število naročnikov še večje. Naravnost versko dolžnost pa imate, da priporočate list tistim, ki imajo kak liberalen časopis. Dosedaj je največ naročnikov v vasi Črensovci, tekmuje vasi med seboj, da boste Črensovce prekosili. Pa tudi v drugih farah vsi na delo za dober krščanski časopis! — Pri nas je umrl v starosti 64 let Cigan Ivan, blaga duša, ki je trpel silne bolečine vsled želodčnega raka. Kot dober katoličan je bil med boleznijo večkrat previden s tolažili sv. vere. Ob ogromni udeležbi vernikov smo ga v nedeljo položili k večnemu počitku. Naj počiva v miru! — Opozorjamo tiste, ki imate koga v Franciji, da jih ob odhodu domov opozorite, naj bodo previdni z denarjem, da ga nesejo domov. Zgodilo se je namreč, da se je k nekemu vračajočemu se našem delavcu vsilil neki tujec, ki je franke zamenjal z dolarji, kateri pa so bili ponarejeni.

Pomembna redkost.

Angleško mesto Canterbury ima 24.000 prebivalcev. Odličnost tega mesta obstoji v tem, da ne beleži celih 40 let nobenega umora.

Iz statistike o radijoaparatih.

Po uradni ugotovitvi je sedaj na celem svetu v obratu 43 milijonov radijoaparátov. Od teh odpade na Evropo 18,6 mil., skoro isto število 18,5 mil. na Združene ameriške države.

400letnica odkritja Kanade.

Letos v jeseni je preteklo 400 let, odkar je stopil prvi belokožec na tla Kanade v sev. Ameriki. Bil je francoski raziskovalec Jakob Cartier, ki se je

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Dalje.

Na obrežje Querquevilla pri Cherbourgu na Francoskem je morje naplavilo truplo 8 m dolge živali, ki je vzbudila velikansko začudenje in obnovila strastne razprave nedavnega časa o možnosti in nemožnosti predpotopnih pošasti. Profesor pariške naravoslovne fakultete Corbière, ki je truplo preiskal, je sicer izjavil, da pripada žival bržkone zelo redkemu plemenu kitov, ki ga je pa vendar še dobili v severnih predelih Atlantika, a tudi on ne zna pojasniti mnogih točk, ki že na zunaj ločijo to žival od kitov.

Trup živali je modro-sive barve in pokrit s črnim, valovitim puhom, na straneh sta dve plavuti in ena na hrbtu, vrat je prilično 1 m dolg in razmeroma tanek, a na njem sedi precej majhna glava, ki je podobna kamelji glavi z ostrimi zobmi. Takšnega »kita« svet še ni videl, pač pa so prav očitne podobnosti med to živaljo in lochneško pošastjo, kakor so jo opisovali očividci in ki ji priznana znanost tudi ni hotela za nobeno ceno priznati obstoja in niti ne možnosti, da gre — čeprav ne za predpotopnega orjaka, pa vsaj

20 za živalsko vrsto, ki je znanost doslej pač še ni utegnula upredeliti.

Z najdbo čudne naplavine na querquevilleški obali pa je del srditega spora za lochneško pošast menda končno veljavno rešen in sicer rešen v prilog ljudi, med njimi glasovitih učenjakov, ki so bili prepričani, da gre za neko novo, doslej neznano vrsto živali, ki so kolikor toliko v sorodu s pradavnimi orjaki. Obenem pa podaja ta najdba prvi stvarni dokaz za obstoj slovite »morske kače«, ki jo je šolska znanost toliko časa zavračala v kraljestvo bajk.

Bilo bi vendarle čudno, da bi bile pošasti, o katerih nam govore nešteta poročila očividcev, iz vseh časov, samo plod lažnive domišljije. Saj so bili med očividci vendar tudi možje, ki niso imeli nobene koristi od tega, da bi se lagali, in ki so bili tudi dovolj hladnih možganov in bistrih oči, da bi ne postali kar tako žrtve utvar. Tudi o lochneški pošasti so trdili, da je samo plod domišljije kakšne stotine kratkovidnih in lahkovernih turistov, a ko jo je posnela, čeprav od daleč, tudi fotografska plošča, so morali njen obstoj vendarle priznati. Tedaj je zavladal izgovor, da gre pač za kakšno žival znane vrste, za kakšnega orjaškega mroža ali kaj podobnega.

Skoraj je bilo videti, da se bo ta razlaga obdržala, čeprav večni neverni Tomaži tudi niso

DRUŠTVENE VESTI

Naš najvažnejši apostolat

»Prosim vas, ne prezrite najvažnejšega sredstva, katero nam je v boju proti nasprotnikom katoliške misli dano, namreč tiska! Brez njega ste izgubljeni.« Tako je govoril sedanji sveti Oče Pij XI, neki skupini romarjev. — Res, mi katoličani se važnosti dobrega tiska premoalo zavedamo. Tisk je velesila, ki usužnjuje duhove in dela javno mnenje. Če hočemo, da bo javno mnenje katoliško, naklonjeno verskemu pokretu, tedaj moramo razširiti naš katoliški tisk v sleherni hišo, v najzadnjo gorsko vas. Nobena hiša bi ne smela biti brez katoliškega lista. Noben zaveden katoliški fant in dekle brez svojega glasila.

Najstarejše mladinsko glasilo »Naš dom« stopa zopet pred Vas, katoliški slovenski fantje! Polnih 26 let že prihaja med slovensko mladino. Ves čas svojega obstoja je bil glasnik katoliške misli, slovenske zavesti, pristne krščanske izobrazbe. Nismo imeli še nobenega mladinskega glasila, ko je začel izhajati »Naš Dom« ter orati ležino na verskem, prosvetnem in narodnem polju med slovensko mladino. — »Naš Dom« je bil tisti, ki je pomagal našim voditeljem sprožiti ogromen plaz narodnega in verskega gibanja, ki je zajel pred 30 leti slovensko mladino ter rodil najlepše sadove. Vsi drugi mladinski listi so nastali pozneje v dobi, ko so bile vrste mladega rodu že godne in močne, kar je bila zasluga našega štajerskega glasila. »Naš Dom« ima za seboj tradicijo, katere se ni treba sramovati, na zasluge za versko in prosvetno obnovo slovenske mladine je lahko ponosen.

»Naš Dom« vabi Tebe slovenski fant pa tudi dekle zopet na naročbo. V po-

polnoma novi, lepi in prikučni obliki bo predvidoma že ob Božiču prišel v roke naročnikov. Tudi vsebinsko se bo popolnoma preuredil, tako da bode v polni meri dosegel svoj cilj, ki ga ima kot glasilo škofijskega vodstva FKA. S tem, da je postal »Naš Dom« glasilo našega versko-obnovitvenega gibanja v KA, je podana dolžnost, da si »Naš Dom« naroči sleherni katoliški fant v lavantinski škofiji.

Te dni so dobili skoro po vseh župnijah naši zaupniki nabiralne pole za nabiranje novih naročnikov. Ko bodo prišli agitatorji k Vam, ne odrecite, ampak z veseljem žrtvujte malenkostno naročnino 12 Din. Če ne moreš plačati vsega naenkrat, pa lahko plačaš naročnino v dveh ali celo treh obrokih. To pa bo vsak zmogel. Število naročnikov se mora dvigniti. V lavantinski škofiji je okrog 60—65 tisoč fantov, ali bi ne bilo mogoče med to veliko fantovsko armado nabrati 10 tisoč naročnikov? Ni nemogoče, če gre vsak s podvojeno pridnostjo na delo. Vse mora voditi zavest, da bomo najuspešnejše širili katoliško misel in jo utrjevali, če bomo imeli v vsaki hiši naš list, ki bo mesto nas govoril in branil katoliška načela. Kolikor novih naročnikov bomo pridobili za »Naš Dom«, toliko novih prijateljev bo imelo naše gibanje!

Kako bomo torgj naredili? Postavimo si cilj: V vsako faro 100 »Naših Do-

mov«! K temu cilju se skušajmo čim bolj približati. Po tem, v koliko so se v tej ali oni fari približali tej številki, bomo sodili delavnost naših akcijonšev in zaupnikov, pa tudi zavednost naše mladine.

Če kje niste dobili nabiralnih pol, pišite po nje upravi »Našega Doma« v Maribor, Koroška cesta 5. Priglasite se novi zaupniki! Z združenimi močmi na delo za »Naš Dom«! Pokažimo, kaj znamo štajerski fantje!

*

Središče ob Dravi. Narodna prosveta v Središču ob Dravi priredi dne 5. decembra, ob pol 6. uri zvečer, nastop Miklavža, združen z družabnim večerom, pri pogrnenih mizah. Spored je zelo pester, zato na veselo svidenje na Miklavževo! — Dne 8. decembra, popoldne ob treh, pa vprizori znan misterij »Slehernik«, enega izmed najbolj priljubljenih misterijev naših odrov. Ponovitev istega je dne 16. dec, ob 7. uri zvečer. Vstopnina običajna.

Št. Andraž pri Velenju. Vljudno naznanjamo, da se igra »Vaški lepov« zadnje nedeljo zato ni vršila, ker je pristojna oblast sporazumno z društvenim odborom prireditev igre določila na prvo adventno nedeljo dne 2. decembra. Ker se igra dne 2. decembra sigurno vrši, vljudno vabimo vse, da nas obiščete v najobilnejšem številu. Za toploto v dvorani bo za slučaj mrzlega vremena preskrbljeno. Torej na prvo adventno nedeljo na veselo svidenje! — Odbor.

*

Bohova. Preteklo nedeljo je umrla, večkrat previdena s sv. zakramenti, najstarejša posestnica v Bohovi Marija Čiček, roj. Frangeš, doma iz Spodnje Polskave. Bila je v 82. letu. Nad 52 let je gospodinjila na Bohovi, kjer je doživela tudi svojo zlato poroko s še živečim enakostarim možem Štefanom. Velike trume znancev od blizu in daleč so jo prišle kropit

in jemati slovo od matere. Tudi pogreba, ki ga je vodil č. g. dekan Sagaj, se je poleg sorodnikov udeležilo lepo število faranov in domačih gasilcev, ki so nosili krasne vence in šopke zadnjih jesenskih rož. Hočki pevci so ji zapeli v slovo dve žalovstanki »Vigrede« in »Blagor mu«. Njene zadnje besede na smrtni postelji so bile: »Kdor svoje dolžnosti izpolni, lahko spi.« Dobra mamica, počivaj po dolgoletnem delu in trpljenju v blaženem pokoju in miru!

Ptujska gora. Dne 17. t. m. je zažgala zlobna požigalčeva roka klet in prešo spoštova-

— — —
 mogli navesti nobenega stvarnega dokaza za mroža in podobne razlage. Najdba pri Querquevillu je postavila celotno zadevo v drugačno luč. Neverni Tomaži morajo priznati, da obstojata živali »iz kraljestva bajk«, in kakor marsikatera druga znanstvena stroka bo moralo tudi živaloznanstvo pristati na to, da je beseda »nemogoče« v znanosti in v naravi zelo dvomljive vrednosti.

Istinitost peruanskega zaklada naj dokažejo naslednji zgodovinski podatki:

Za raziskovanje zahodne obali Južne Amerike je bilo važno dejstvo, da je prekoračil španski pustolovec Balboa leta 1513 panamsko zemeljsko ožino v Srednji Ameriki in dosegel Tihí Ocean. Med potom je zvedel od prebivalcev o zelo bogati deželi ob morju južno od Paname. To je bila dežela Peru. Podal se je tja z ladjo, a se je moral vrniti. Potem so ga pa umorili. Preteklo je precej let, predno so izpeljali to trije možje, česar Balboa ni mogel. Ti trije so bili: Franc Pizarro, Diego de Almagro in duhovnik Ferdinand de Luque. A tudi tem se je posrečilo šele pri tretjem poskusu, da so osvojili to bogato in izborno organizirano državo.

Peru je bila mogočna in zelo obljudena drža-

* Zgodovinski podatki so posneti po Mohorčevići knjigi »Preči novim svetovom«.

va, katero so ustanovili Indijanci iz rodu Inka (Inka = gospod, vladar). Začetek je zelo nejasen. Praoče Inkov je bil, kakor so trdili domačini, solnčni bog, ki je poslal po veri tamošnjih Indijancev na zemljo svojega sina ter svojo hčer, da bi jih učila obdelovati zemljo, graditi hiše in opravljati še razna druga potrebna dela. Vera v božansko pokolenje Inkov je bila ohranjena še ob prihodu Špancev. Člani rodu Inka so imeli na splošno mnogo večje pravice, kot drugi državljanji. Bili pa so v manjšini.

Najvišji bog Inkov je bil Pačakamah, ohranjevalec sveta. Za njim je prišel bog solnca. Temu je bilo posvečenih več velikih templjev. Eden največjih je bil na otoku jezera Titikaka. V tem templju so bili nakopičeni velikanski zakladi srebrnih in zlatih predmetov, ki so jih nanosili romarji tekom let. Ko so čuli Indijanci o bližnji zlatoželjnih Špancev, so potopili vse zaklade v jezero. Podobno so storili prebivalci v dolini Orkos blizu mesta Kuzko. Vrgli so v jezero vse dragocenosti, med njimi tudi znano zlato verigo, katero je dal napraviti Vaina Kapah. Pozneje so večkrat poskušali Španci odpeljati iz jezera vodo, da bi našli te potopljene zaklade, a niso nikdar uspeli. In tako so največji zakladi Inkov še danes neodkriti.

Manjših božanstev so poznali Inki mnogo.

lotil leta 1534 voznje po morju iz St. Malo na Francoskem in je dosegel izliv reke Lorenzo v morje.

Knez - prijatelj žensk.

Največji prijatelj ženskega spola je bil gotovo indijski knez Ghias ud din iz Malve. Živel je pred 500 leti, od 1469 do 1499. Celi čas vladanja je preživel v ženski družbi. V njegovi palači je prebivalo 15 tisoč Indijk. Njegovi ministri, uradniki in svetovalci so bile ženske. Celogovorni vojniki in častniki so pripadali nežnemu spolu.

Neprimerna razlika.

Na celem svetu je 225 oceanoslovnih zavodov, ki se pečajo z raziskovanjem morskega dna ter z živali-

nega in uglednega posestnika na Ptujski gori g. Franca Sagadina. Vrli, šele pred dvema mesecema ustanovljeni požarni brambi na Ptujski gori, ki je bila s svojim vnetim in požrtvovalnim predsednikom g. Mesaričem, čeravno ponoči, takoj na licu četrte ure oddaljenega mesta, se je zahvaliti, da je ves spodnji del lesene stavbe s prešo še ostal ter da se je rešilo iz lesenih prostorov prav vse vino, jabolčnica, vsa posoda, sadni mlin in sploh vse, kar je bilo v kleti, v skupni vrednosti nad 12.000 Din. Naši vse hvale in časti vredni gasilci so torej po takem svojo prvo skušnjo prestali z izvrstnim in odličnim uspehom ter so že takoj prvič pokazali, kaj je vredna dobra, agilna požarna bramba, četudi še brez brizgalne. Pristrčna hvala pa gre seveda tudi našim marljivim, neutrudljivim ptujskogorskim gg. orožnikom, ki so v tako lepi slogi s požarno brambo omejili požar, tembolj, ker je bil pogorelec zavarovan le za borih 2000 Din. Novoustanovljeni, podpore potrebni in mladi požarni brambi na Ptujski gori pa iz srca častitamo na tako lepem prvem uspehu ter želimo, da bi se našlo veliko blagodušnih dobrotnikov, ki bi to novo prepotrebno društvo v našem staroslavnem trgu z vso vnemo in močjo podprli ter tako omogočili, da bi si zamoglo to prekristno društvo čimprej nabaviti tudi potrebno brizgalno. Bog pomozil!

Mala Nedelja. Žalostno so zapeli zvonovi v zvoniku farne cerkve, ko je šla po vsej župniji in tudi izven nje prav tužna vest, da starega očanca Mikla ni več med živimi. Umril je mož, res korenjak od pete do glave, namreč korenjak v pravem krščanskem smislu. Ni ga več med nami dobrega očeta Mikla Jurija, bivšega kmeta iz Drakovc; v visoki starosti 78 let se je na poslednjih hribe poslovil iz te solzne doline in sicer malo pred smrtjo previden s tolažili sv. vere. Mož zasluži, da se mu postavi tudi v »Slovenskem gospodarju« skromen spomin, saj mu je bil dolga leta do svoje visoke starosti zvest prijatelj in marljiv bralec. Samo dobre knjige in časopisi so našli prostor v njegovi vzorni krščanski hiši. V svoji družini, kjer sta imela z ženo Lizo devet otrok, je vladala prava vzajemnost in medsebojna ljubezen. Peterim še živečim otrokom je poleg krščanske vzgoje preskrbel prav lepe domove. Hčer Antonijo je

celo šolal za poštno uradnico in je sedaj stoproga uglednega trgovca g. Jakoba Čuček pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah. V njegovi hiši so našli stromaki in reveži pravo umevanje in tudi dejansko pomoč. Da je bil pravi vzor kristjan in mož, svedoči, ker je dal predlanskim v spomin 1900letnice Zveličarjeve smrti zgraditi v bližini doma v Drakovcih prav lično kapelico. Poseben častilec je bil Marije Pomočnice in sv. Klementa Hofbauer iz Dunaja, čigar kipa je dal postaviti tudi v kapelico. Dnevno po ure in ure je pokojni premolil v kapeli; poleti sedeč na stopnicah, v hladnem vremenu pa si je dal postaviti stol noter v kapelico. Veliko je blagopokojni Mikl skušal v življenju. Daleč po vsej okolici in Slovenski Štajerski je bil poznan kot pošten in soliden živinotržec in trgovec z vinom; šestokrat je izvažal živino celo v Švico in v druge daljne kraje. Tudi za splošen dobrobit domačega kraja je mnogo dobrega storil. O tem priča vzorno 12letno županovanje; d. lgoletno odborništvu občine, raznih organizacij in tudi cerkveno-konkurenčnega odbora. Na lastno spodbudo, zlasti pa večinoma po njegovi pobudi in intervenciji je pri bivšem c. kr. namestništvu v Gradcu dosegel, da se je zgradila tudi pod njegovim vodstvom krasna lepa cesta iz Bučkovec k farni cerkvi Male Nedelje. G. inž. Ljupša mu je v imenu občine zaklical v poslovilnem govoru ob odprtem grobu: »Ime Mikl bo z zlatimi črkami zapisano v domači občinski kroniki.« Veselo je bilo v njegovi družbi, saj je bil vedno vedrega značaja, vedno dostopen za šaljivo besedo. Pred dvema letoma je obhajal prav slovesno s še živečo dobro in skrbno ženo Lizo v krogu vseh svojih otrok in vnukov zlato poroko. Kako je bil vsesplošno priljubljen, je pričal izredno lep pogreb v nedeljo dne 18. novembra. S štirimi konji so peljali mrtvaški voz s kresto pokojnega Jurija k cerkvi k poznim sv. maši. Po sv. opravilu pa se je nato razvil velik pogrebni spreved na pokopališče, kakršnih že dolgo ni bilo pri Mali Nedelji. Naj mu ljubi Jezus na prošnjo Marije Pomočnice in sv. Klementa da večno plačilo pri sebi v nebesih! Vsem žalujočim pa naše iskreno sožalje!

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 18. nov. smo spremili k poslednjemu počitku daleč naokrog spoštovanega posestnika Jožefa Lapija,

Stanovska država — vedno glasnejša zahteva vseh narodov!

Poznaš njen ustroj? Edina slovenska knjiga o tem je: Dr. Aleksič, Stanovska država, stane 12 Din. Založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

kateremu je dobri Bog, ki je plačnik vseh tvojih del, naklonil lepo starost 82 let. Blagi pokojnik je bil prava kmečka korenina in je sam tri tedne pred odpoklicem v večnost zbolel. Ranjki je bil vseskozi krščansko misleč gospodar, kateremu je bil »Slovenski gospodar« do zadnjega zvesti prijatelj. Kot tak je bil tudi vzoren katoličan, odločen bojevnik za katoliška verska načela ter naravnost vzgleden ter praktičen katoličan, ki ni od rane mladosti do častitljive starosti zanemarjal svojih verskih dolžnosti. Bodi blagemu pokojniku na onem svetu plačilo za vse dobro, kar je storil svojemu bližnjemu, žalujoči se naj tolažijo s tem, da je odšel k Bogu po najlepše plačilo. Naj počiva v miru božjem!

Razkrižje pri Ljutomeru. Bolj poredkoma se oglašamo v »Slovenskem gospodarju«, ker tu pri nas posebnih novic v jesenskih in zimskih časih ni. Storili smo pa zares veliko in tako davno zaželjeno delo. To jesen smo namreč dogotovili naše novo pokopališče z mrtvašnico vred, ki bo služilo za naše 4 okoliški vasi in bregove kot posmrtni dom. Torej v teh težkih časih se gibljemo in uspevamo kljub oviram, ki so nam jih delali nekaterniki, ki bi se radi dali pokopati na štrigovskem župnijskem pokopališču, katero je od nas oddaljeno 6—7 km. Naša prošnja za ustanovitev filijalnega pokopališča je bila vložena . 1930, ter se zahvaljujemo pristojnim upravim in cerkvenim oblastem, ki so naši prošnji na vse zadnje ustregla in vse ovire kot neutemeljene zavrnila, upoštevajoč vse naše razloge, ki smo jih v naši prošnji podali. To pokopališče bo služilo za pokopavanje mrtvih iz vasi Veščica, Razkrižje, Šafarsko in Gibina ter okolišnih bregov: Globoke, Globočkega brega, Šprinca, Razkrižkog brega, Šafarsčaka in Gibinščaka. — Pozdravljen naš vrli »Slovenski gospodar« za katerega pridno agitiramo po vsej okolici!

stvom in rastlinstvom na dnu morij. V primeri z imenovanimi zavodi za proučevanje morskega dna so le 3 raziskovalnice, katere študirajo puščave ter stepe, njih rastlinstvo in živalsvo. In vendar tvorijo puščave eno četrtinko celotne zemeljske površine.

Ogromen rezervoar

ali zbirališče za vodo so zgradili ob avstralski reki Collie. Rezervoar je dolg 220 m in so ga ustvarili, da bi v njem zbirali vodo za umetno namakanje južnoavstralske pokrajine od 138 qkm. Celih 320 km dolgi namakalni kanali ali prekopi so že gotovi. Rezervoar bo hranil 34 do 40 milijonov hl vode.

Verovali so, da je človek iz duše in telesa in da je duša neumrljiva. Po smrti začne človek drugo življenje. Dobri pridejo v nebesa, hudobni v pekel. Verovali so tudi v nekako splošno vstajenje. Svojim bogovom so darovali krotke domače živali: ovce, jagnjeta, domače zajce, ptiče, a tudi zelenjavo in blago. Niso pa odobrvali človeških žrtev, ki so bile v navadi v Mehiki.

Država je bila razdeljena v štiri pokrajine. Prestolica je bila Kuzko. Moško prebivalstvo vsakega kraja je bilo razdeljeno v desetnije z desetnikom na čelu. Pet desetnij je tvorilo višjo enoto, iz katerih so bili sestavljeni oddelki po 100, 500 in 1000 mož. Desetniki so morali svojim podrejenim pomagati v vsaki stiski. Bili pa so tudi javni tožniki (državni pravdniki) za prestopke in pregrehe, katere je zagrešil kdo iz njihove čete. Voditelj vsake čete, ki je zanemarjal svojo dolžnost, je bil hudo kaznovan. Zato so pazili vsi načelniki zelo strogo na dejanje in nehanje podrejenih. Dežela ni poznala lenuhov in potepuhov. Kazni so bile težke. Za najmanjši prestopok je bila določena smrtna kazen.

Državni uradniki so zapisovali natanko vse novorojene in umrle osebe. V Peru je bila celo tajna policija, ki je imela nalogo, skrivaj opazovati izvrševanje zakonov v posameznih pokrajinah in o tem poročati.

V zvezdoznanstvu rod Inkov ni bil kdove kako podkovan. Vedeli so pač, da se dovrši tek solnca v enem letu. Poznali so obe enakonočji, ki so ju obhajali zelo slovesno. Bili so se mrkov solnca in lune. V zdravilstvu so uporabljali puščanje krvi, čistilna sredstva in proti mrzlici kinin. Kar zadeva pesništvo, so poznali burke ter žaloigre, ki so jih uprizarjali na kraljevem dvoru, a tudi pesmi. Delali so posebne viseče mostove, ki so jih obnavljali v rednih presledkih.

Glavno mesto Kuzko je bilo znamenito in lepo. Peruanci so ga imeli v veliki časti. V njem je bilo mnogo templjev in obilo velikih palač. Nekaterne sobe v teh palačah so bile 15 m dolge in 7 m široke. V mestu so bile šole, v katerih so razlagali modroslovje; več gostiln za tujce, mnogo vrtov in utrdb. Največja utrdba je bila zgrajena iz velikanskih kamnov. Čudno je, kako so mogli Indijanci, ki niso imeli železnega orodja, lomiti velike skale in jih prevažati po daljavah do Kuzka. Pred to utrdbo je bila velikanska skala, katero so imenovali »trudni kamen«. 20 tisoč Indijancev jo je privleklo na to mesto, da bi jo uporabili pri zgradbi trdnjave. Tam pa se je prekotatila na strmini in zmlela pod sabo 4000 ljudi, dokler ni obležala.

Pokrajine in posamezniki so plačevali kralju davek. Zanimivo je, da Peruanci zla'a, srebra

**Kaj smo denarja zabili
in slabih reči nakupili,
ker ni zalegel noben opomin!
Zdaj pa smo se izučili,
po bridkih izkunjah sklenili:
Trgovec naš je:**

VALENTIN HLADIN

Celje, Prešernova 14, poleg Mar. cerkve.

Središče. Življenjski jubilej gospe Franciške Robič. V torek dne 27. novembra je praznovala svojo 70letnico gospa Franciška Robič, trgovka v Središču. Dasi skoraj skrita, tiha in skromna, je po svoji dobrosrčnosti znana daleč čez meje središke župnije. Njeno ime je s hvaležnostjo zapisano v srcih nešteatih Središčanov in okoličanov. Število onih, ki jim je Robičeva gospa kumovala, bodisi pri krstu ali pri birmi, je veliko, kakor je veliko število tudi tistih, ki so na drugi način bili deležni njene dobrote. Vse prosvetne, verske in narodne organizacije v fari jo štejejo med svoje prve podpornice. Cerkev in revez, to je bilo zmiraj polje njenega udejstvovanja. Rodila se je naša jubilarica dne 27. novembra 1864 v Ormožu, v družini Gessner. Po končanem šolanju je vstopila v službo k pošti in kot taka službovala v Velenju, Gornjemgradu in v Ljutomeru, dokler se ni leta 1890 poročila z uglednim središkim trgovcem g. Maksom Robič. V srečnem zakonu ji je Bog podaril dva sinova, katerih eden, g. Maks je profesor na učiteljski v Ljubljani, drugi, g. Franjo, pa vodi znano trgovino v Središču, kjer z vso pridnostjo pomaga tudi stara gospa. Prva pokonci, zadnja k počitku, je s svojo prirojeno pridnostjo povsod navzoča, tako v trgovini kot v gospodinjstvu. Vključ vsem težavam, ki jih življenje prinaša in ki tudi njej niso bile prizanešene, je zmiraj vesela in dobre volje. Pač ve, kje je vir tolažbe, in zato hodi tako rada in pogosto v cerkev. Poleg materinske skrbi za družino, kjer deli enako ljubezen med sinove, sinuhe in vnuke, pa ji je menda najdražji tisti kotiček na našem pokopališču, kjer sniva večni sen od leta 1926 njen dragi mož. Ni ga menda pogreba v Središču, za katerim bi ne stopala Robičeva go-

spa in ob tej priliki pokramljala z rožicami, ki pokrivajo gomilo njenega moža. Čestitkam številnih hvaležnih prijateljev in znancev dodajemo z vročo željo: »Naj ji ljubi Bog podeli, da bi nas v zdravju in zadovoljnosti s svojo navzočnostjo osrečevala do skrajnih mej človeškega življenja.« Bog go živi!

Sv. Jurij ob južni žel. V dneh 6., 7. in 8. decembra se bo vršila duhovna obnova za fante in može v farni cerkvi. Ti dnevi naj bodo nekak oddih za telo in posvečeni skrbi za dušo. Znan mladoljub nam bo v svojih govorih pokazal, kje je rešitev iz današnjih zmed in zmot. Vsi dobri fantje in može, pridite v velikem številu!

Sv. Rupert nad Laškim. Nesrečna ponočna ženina: eden v ječo, drugi v grob. V noči 18. novembra sta se sestala pri Sv. Petru na Vrhu dva fanta: eden iz laške župnije, drugi iz lenartske. Kmalu se je začel prepir radi dekleta. Ko so glasna nasprotnika odpravili iz hiše, se je v rokah enega zablisal nož, par udarcev in drugi fant se je, smrtno ranjen na glavi, zvrnil na tla ter kmalu izdihnil. Njegovo truplo so drugi dan prepeljali v Laško. — V četrtek dne 22. novembra je umrl v Malibrezu posestnik Mihael Privšek, po domače: Slätenšek. Po dolgem trpljenju ga je Bog poklical v boljšo večnost. Naj v miru počiva!

Smartno ob Paki. Pri nas je bilo veliko pričakovanja v zadnjih tednih. Pričakovalo se je, da bo začela voda teči nazaj proti bregu. Nekdo je bil pri nas, ki je vedel to naprej povedati. Sedaj je prišel čas, da bi se moralo gotovo zgoditi, če je bilo prav napovedano. Ako je imel kdo to upanje, je hudo prevaran. Naj gleda vodo, kakor dolgo hoče in z jezo, kolikor je ima, voda noče nazaj, naj bi tudi hudo bilo komu. Ko bi jeziki vodo obračali, bi šlo hitro. Veliko moči bi že moral imeti, kdor bi jo hotel samo zaustaviti; za nekaj časa to že gre, za vedno je ne more zadrževati največji jez. Da bi vodo obrnil, takega mogočnjaka nimamo pri nas. Kam bi ž njo in

Tolažba nebeška.

Katoliški molitvenik, zlasti za postarne ljudi, tudi z velikimi črkami, močno vezan z zlato obrezo, stane 32 Din. Dobite ga v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Pri astmi n boleznih srca, prsi in pljuč, Skrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnava delovanja črevesja z uporabo naravne »**Franz Josefove grenčice**« velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opažali pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapeke ponehavajo s pomočjo »**Franz Josefove vode**«, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak bolnik boji. — »**Franz Josefova grenčica**« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah n specerijskih trgovinah.

kaj bi bilo iz nas! Tako pa ni nič hudega in ni to nikomur v žalost kot onemu, ki bi vodorad obračal. Kakor pravica, ima tudi voda svojo pot, ki gre od zgoraj navzdol.

Pišecce. Preskarjeve mame ni več. Pretekli teden smo jih pokopali. — Na prijaznem hribčku, »Knezov hrib« imenovan, se dviga ponosen Preskarjev dom. Ponosno se ozira čez Globoko tja proti Brežicam. Ni velik, a poln sreče in zadovoljstva je bil še pred kratkim. Saj je v njem vladala ljubezen, sloga in zastopstvo. Kje bi našli vzornejšo družino, kakor je bila Preskarjeva? Mož in žena sta vedela, da morata biti en duh v dveh telesih. Toda tudi otroci so se zavedali v polni meri, kaj se pravi: »Spoštuj očeta in mater... Ni bilo slišati slabe besede ali prepira v tej hiši, ni bilo tu slabe knjige, ne slabega časopisa. Bogu pa so dejali vse, kar je božjega. In nebo je rosilo obilen blagoslov na vse. Ali kako so vsi ljubili svojo drago mamo! Saj je to tudi zaslužila, ko je tako skrbela za vse. Ko ni mogla več prenašati vsled bolezni teže dneva, je doma počivala. Kaj počivala? Njene roke so drobile jagodo za jagodo rožnega venca. Zdaj za dobrega, skrbnega moža, zdaj za tega ali onega sina, zdaj za to ali ono hčer, zdaj za vse skupaj... Največ jagod pa je zdrselo skozi njene prste za Ivana študenta, sedanjega pripravnika za upravno službo na srezkem načelstvu na Hvaru ob sinjem Jadranu. Ta ji je bil najbolj pri srcu. Kdo ji bo to zameril? Materino srce namreč čuti nevarnost, ki preti otroku v tujem, mrzlem svetu. In njene prošnje niso bile zastoj. Zvest ji je ostal Ivan, zvest veri v Boga Vsemogočnega. In ko so mu sinji valovi morja oznanili, da ne bije več zanj tako drago srce ljube mamice, je prihitel, da potolaži potrtega in žalujočega očeta, brate in sestre ter se poslovi od drage mamice in jo še vidi vsaj mrtvo, ko mu žive ni bilo več mogoče. — 71 jeseni je bilo Preskarjevi mami. Zadnja jih je

in draguljev niso priznavali kot plačilno sredstvo. Z zlatom ni mogel nihče nič kupiti, ker ga je bilo preveč.

Kadar je umrl kralj, so zazidali njegovo sobo, ne da bi kaj premaknili, kajti tak prostor je veljal za svetega.

Lov je bil vobče prepovedan. Love je prirejal samo kralj v velikanskem obsegu ob določenih prilikah. Za gonjače je služilo 30.000 Indijancev.

Peruanci so imeli pisavo na vozle. Imenovali so jo quipu. Na raznobarvnih sukanih nitih so delali različne vozle, ki so pomenjali razne predmete in dejanja. S to pisavo so lahko seštevati, odštevali in množili. Imeli so ljudi, ki so se bavili skozi celo življenje samo s sestavljanjem in razreševanjem vozlov. Pisava Inkov na vozle je še danes nerešena skrivnost.

Taka je bila torej dežela, ki je pritegnila naše pozornost španskih pustolovcev.

V začetku 16. stoletja je vladal v Peru kralj Vaina Kapah. Ta je dal izdelati za dan, ko bi dobil njegov sin ime, velikansko zlato verigo, ki je bila dolga 70 čevljev in debela kot zapestje odraslega moža. Radi tega je prejel sin ime Huaskar (= veriga).

Tisto leto po tem dogodku je zbral kralj 40 tisoč vojakov, napadel kraljestvo Quito ter ga

osvojil. Prvorojenko premaganega kralja je privedel domov in jo vzel za ženo. Leto pozneje mu je porodila sina Atahuallpa. Ta se je razvil v teku let v postavnega in pametnega mladeniča. Kralj bi mu bil rad zapustil vso državo, pa ni mogel, ker je bil prvorojenec Huaskar. Sklenil pa je proti običajem svojih prednikov, prepustiti Atahuallpi kraljevino Quito. Sporočil je ta svoj sklep sinu Huaskarju in ta se je vdal takoj.

Vaina Kapah je dal na to zgraditi dve veliki cesti, ki sta peljali skozi vso deželo od severa proti jugu. Ko so gradili zadnjo, so prinesli kralju vest, da so se izkricali na morskem obrežju tuji ljudje, kakoršnih še ni videl nihče. To je bil Balboa s svojimi ljudmi leta 1515.

Od tega časa se ni podal Vaina Kapah na nobeden osvojevalen pohod več, temveč je samo skrbno in s tesnim srcem gledal na mersko obal. Spomnil se je bil stare prerokbe, ki je napovedovala prihod neznanih mož in ti bodo uničili peruansko državo in njene bogove. Bil je to podoban pojav kot v Mehiki. Domačini so bili radi te napovedi že vnaprej prepričani, da nič ne opravijo, in zato so bili manj odporni. To je zelo važno dejstvo za razumevanje podjarmljenja tako velikih in dobro urejenih držav, kot sta bili Mehika in Peru, s tako neznatnimi močmi.

Pošta ameriškega pred sednika v prvem letu.

V prvem letu je prejel sedanji predsednik Zed, držav v Severni Ameriki 22 tisoč brzojavk in 1.620.000 pismen in zavojev.

750 litrov vode zbežni vsako sekundo preko vsakega značnega vodonosja Niagara v Združenih državah Severne Amerike.

Čudež po 40 letih

je doživela pred kraljem puščava Kalahari v Južni Afriki. Po preteku 40 let je namreč zopet enkrat deževalo.

Koliko jezikov

govori človeštvo na celem svetu? Ljudje govorejo na celem svetu 3420 različnih jezikov.

pobrala. Ko smo se zbrali ob njihovem odprtem grobu, ne žalujemo samo domači, ampak tudi nebroj revežev, ki jim je njihova dobrotna roka tolikokrat rezala kruh. Vse nas pa tolaži zavest, da že uživajo pri Bogu, ki so ga nekaj dni pred smrtjo sprejeli kot popotnico v svoje srce, večno plačilo za vse trude in razočaranja v tej solzni dolini. Upamo pa, da se nekoč srečno snidemo nad zvezdami. To bodi tudi opora in tolažba obilna za skrušenega moža in otroke. Vi pa, draga Preškarjeva mama, prosite Vsemogočnega za nas vse, da nam bo prizanesel s preizkušnjami! Spavajte sladko na dvoru miru do svidenja!

Pišecce. Naš Fricl je začel študirati. Vinček pije in študira. Pravi, da mu vinski duhovi pomagajo do izvornih misli. In je pogruntal. V Butalah imajo šolo. V Pišecah dve: oziroma eno v Pišecah, drugo v Globokem. V Butalah tudi katehet poučuje verouk, kakor v Pišecah. In sedaj. V Butalah imajo šolskega slugo, ki je zvršil 4 gimnazije in napravil malo maturo. V Pišecah imamo šolskega slugo oziroma dva, a brez male mature. Kolosalno! Toda sedaj se je prijel Fricl za glavo. V Butalah dobi katehet za svoj trud lepo nagrado, večjo ko sluga za pometanje. V Pišecah dobita oba sluga 3000 Din nagrade na leto (šolsko leto namreč), katehet pa v obeh šolah, ki je ena več ko 6 km od cerkve oddaljena in je ena šest, druga petrazredna ter poučuje v vsakem razredu tedensko dve uri verouk, reci in piši 2000 Din.

Cene za Vas:

usnjeni suknjiči po Din 480.—, 580.—, 680.—
 kratki suknjiči vatirani po Din 180, 240, 280
 ženski plašči po Din 160.—, 190.—, 240.— 280.—
 flanela, barhenti, sukno za obleke in plašče
 Vam nudi po nizkih cenah in prvev. kvaliteto

KOLBEZEN FRANC,

Celje, manufaktura — konfekcija.

Čudni vzroki požarov.

Preplašeni konj vzrok mestnega požara.

Največji požari so tolikokrat izbruhnili vsled povsem nepredvidenih slučajev. Severnoameriško mesto Ripon je polnoma pogorelo leta 1930. Iskre, ki so letele izpod kopit preplašenega konja, so zanetile slučajno pretrgano napeljavno za pretakanje surovega olja. Najbolj

Sveti Miklavž!

Če hočeš zmagati krizo in z malim denarjem veliko nakupiti, tedaj napolni letos svoj koš v — prodajalnah Tiskarne sv. Cirila!
 Samo na nekatere reči Te spominjamo:

V prodajalnah Tiskarne sv. Cirila dobiš: 3 lepopisane svinčnike za 1 Din. Zopet druge izborne svinčnike po 50 par, zopet druge barvne 12 komadov v lepi škatulji za 5 Din, oziroma velikih za 10 Din. — Na isti način znižane so tudi cene ostalim šolskim potrebščinam. Najcenejša učna knjiga za prvi razred je naša: Majcenova prva čitanka, stane le 5 Din. Ustregel boš malim in velikim, ako boš prinesel to, kar tvoji otroci potrebujejo!

Marsikomu pa imaš namen napraviti posebno veselje, zato kupi lepo povest! Male knjižice so s slikami, pa stanejo le po 2 Din vsaka povest. Pridni deklici si morda že med letom namenil v slikovitih barvah tiskano povest »Ruska pravljica«, ki stane 12 Din. Dečku, ki se je dobro učil, se že zagotovil povesti Karl Maya, navihancu si pa na šibo privezal šaljivo povest Don Kišota.

Tudi na odrasle ne pozabi! Lepe pisemske mape že 3 Din dalje, kasete, albume, slike (nova zaloga izredno znižane cene), knjige, vse, kar ima trajno vrednost, se ne poje danes, jutri pa pozabi, take reči nakupi letos!

Sveti Miklavž! Dovolj že ljudje tarnamo, ti pa bodi optimist, ti pa nam napravi zopet veselje, bodi darežljiv in vsega, kar potrebuješ, si naloži v

prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta 5 — Aleksandrova cesta 6 — Kralja Petra trg 4. —
 V Ptujju pa: Slovenski trg 7.

izvežbana in najboljše opremljena gasilska četa bi bila v očigled temu požaru brez vsake pomoči.

Drug zgorajnemu podoben požar je nastal v municijski tvornici v Aubor na Francoskem. V tovarni zaposlena ženska je imela z žreblji podkovane čevlje. Iskra izpod čevlja je zanetila kup smodnika in eksplozija smodnika je pognala v zrak še skladišče za dinamit. V tem zadnjem slučaju ni smel nikdo v fabriko, da bi bil gasil.

Usodepolna vžigalica.

Pred kratkem se je zgodil drug požarni slučaj z vžigalico, ki je povzročil 60 milijonov Din škode. Kadilec v Čikagi si je hotel prižgati v bližini plinske cevi

cigareto. Plamen šibice je pognal v eksplozijo cev za plin, ki je imela slučajno luknjico, skozi katero je uhajal plin Strahovita, na ta malenkosten način na stala eksplozija celotne plinske naprave je pognala iz ležišč ljudi, bližnji avtomobili so sfrčali v zrak, hiše v obsegu ene kvadratne milje so se porušile, dimniki so se prevrnili, po ulicah so se odprli prepadi in na bogznaj koliko mestih so izbruhnili požari. Viljem Slakovich, ki je prižgal šibico in povzročil nehote prvo eksplozijo, je obležal samo nezavesten brez vsake posebne poškodbe.

Širite „Slov. gospodarja!“

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

Kralj Vaina Kapah je umrl kmalu. Njegova sinova Huaskar in Atahuallpa sta vladala složno pet let. Potem se je domislil Huaskar, da je morda ravnal napačno, ko se je vdal očetovi prošnji in je prepustil bratu kraljestvo Quito, ki je pripadalo po vsej pravici njemu. Zahteval je od brata, naj prizna njegovo nadoblast, ker je ta tudi storil na hinavski način. Nato je povabil Huaskar Atahuallpa k sebi v glavno mesto. Atahuallpa je sprejel vabilo, a je dejal, da bo pripeljal s seboj veliko zastopstvo iz vsake svojih pokrajin, da bo slavnost večja. Huaskar se temu ni protivil.

Atahuallpa je dal ukaz vsem za orožje sposobnim moškimi svoje države, naj se podajo z vsem svojim okrasjem in odlikovanji v Kuzko, da se tam poklonijo kralju Huaskarju. Skrivaj je zapovedal, naj vzamejo prikrito s seboj orožje. Odpravilo se je na pot 30.000 mož.

Huaskarjevi poveljniki in uradniki so opazili, da je Atahuallpovih ljudi več, kot bi jih bilo treba. Sporočili so to kralju, ki je tudi zbral vojsko. V bitki, ki se je vršila kmalu nato, je bil Huaskar premagan ter ujet. Atahuallpa je pustil pomoriti vse kraljeve sorodnike. Mislil je, da je sedaj zagotovljen obstoj njegovi državi. To bi tudi bilo, da niso prišli Španci.

Pohod nad Peru so pripravili Pizarro, de

Almagro in de Luque. Zadnji je bil duhovnik in je kmalu umrl. Pizarro je bil doma iz kraja Truxillo na Španskem, kjer se je rodil okrog l. 1471. Vzgoje ni imel nobene. Pasel je doma svinje. Kmalu je ušel z doma ter se klatil po svetu. Leta 1510 je bil na otoku Haiti. Udeležil se je vseh večjih osvojevalnih pohodov v Srednjo ter Južno Ameriko. Izobražen ni bil, saj ni znal niti čitati in ne pisati. Pač pa je bil zelo izurjen bojevnik. Tudi de Almagro je bil nizkega rodu in prav tako neizobražen kot Pizarro. Obema pa je bilo lastno svojstvo takratnih ljudi, namreč krutost ter brezobzirnost. De Luque je bil le svetovalec, posredovalec in se je držal v ozadju.

Prvi poskus je povsem ponesrečil. Leta 1526 so se podali ponovno na pot. Pizarro je odjadril iz Paname proti jugu z eno ladjo in 114 možmi. Uspeha ni bilo, ker je bil letni čas zelo deževen, in obala, kjer so se ustavili, močvirnata. Izkracane Špance so napadli domačini in so jih mnogo pobili. Pizarro je odplul dalje. Kmalu za njim je prijadral na isto obrežje de Almagro, ki se je tudi moral bojevati. Ne dolgo za tem sta se sestala Pizarro in de Almagro. De Almagro se je vrnil dvakrat v Panamo po nove čete. Med tem je silila večina Pizarrovih vojakov domov. Pizarro jih je odpustil. Ostala mu je prav neznatna četa.

Dalje sledi.

Poslednje vesti.

Politične novice.

Izročitev in objava naše spomenice o marsejskem atentatu. Naš zunanji minister B. Jevtič je zapustil Ženevo dne 26. novembra in se je odpeljal v Beograd, kjer bo poročal naši vladi o položaju v Ženevi. Dne 3. dec. bo v Ženevi ponovno zasedanje, na katerem bodo obravnavali plebiscit v Posaarju. Naš stalni zastopnik pri Društvu narodov dr. Fotič je po predhodni napovedi v časopisju dne 27. t. m. izročil spomenico jugoslovanske vlade o krivdi Madžarske na marsejskem atentatu tajništvu Društva narodov in bo spomenica tudi objavljena.

Mednarodna pogodba o zatiranju terorizma (nasilja). Razširjena je vest, da bo predlagal francoski zunanji minister Laval v zvezi z razpravo o jugoslovanski pritožbi proti Madžarski v Ženevi sklenitev mednarodne pogodbe o zatiranju nasilja ali terorizma v Evropi.

Novice iz drugih držav.

Odkritje novega ozemlja na južnem tečaju. Ameriški admiral Byrd se mudi že dalje časa v drugi s celo ekspedicijo na južnem tečaju. Iz svojega oporišča prireja polete v notrajnost neizmernih ledenih pokrajin ob južnem tečaju. Na enem teh poletov je odkril in ugotovil, da je pokrajina ob južnem tečaju po doslej še neodkritem kanalu razdeljena na dvoje. Najnovejša Byrdova vest po radiju predsedniku Združenih držav Severne Amerike Rooseveltu pravi, da je odkril Byrd na enem zadnjih poletov 200.000 kvadratnih milj dosedaj neznanih krajev ob južnem tečaju, ki so postali z odkritjem last Združenih držav Severne Amerike.

Dopisi in prireditve.

Gasilska četa Slatina-Radenci ponovi dne 2. decembra, popoldne ob štirih, zgodovinsko igro »Črni križ pri Hrastovcu« pri g. Maršku v Radencih.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 20. novembra je po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala Marija Čatorič, rojena Rakuša. Bila je blaga žena in zvesta tovarišica moža ter skrbna mati svojim otrokom, katere je prav vzgledno krščansko vzgajala. Težko in dolgotrajno bolezen je mirno in boguvdano prenašala. Kako je bila rajna priljubljena pri vseh, ki smo jo poznali, je bilo razvidno iz številne udeležbe na njeni zadnji poti, ko se je zraven sorodnikov udeležila pogreba množica ljudstva od blizu in daleč. Bivši sosed in prijatelj Čatoričeve rodbine se je pri odprtem grobu poslovil od rajne v imenu moža, otrok in sorodnikov, ki se niso mogli potolažiti. Spavaj sladko, draga mati, Bog Ti daj večni pokoj in Tvoji duši blaženi raj! Preostalih naše iskreno sožalje!

Brežice. Letos je minulo 25 let, kar je bilo ustanovljeno tukajšnje Prosvetno društvo, takrat Katoliško slovensko izobraževalno društvo. Četrto stoletje je preteklo dne 31. januarja, ko se je vršil ustanovni občni zbor. Naše društvo je v tej dobi doživelo marsikaj, saj so šla mimo leta strahote svetovne vojne in nič boljše poveljna leta razrvanosti. Skozi vse te viharje je društvo, sledeč svojim krščansko-socialnim načelom, jasno kazalo pot svojim članom. Ta načela sta na ustanovnem občnem zboru jasno raztolmačila društvu njegov ustanovitelj č. g. Špindler Franc, sedaj župnik pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju in slavnostni govornik, takratni državni po-

slanec dr. Benkovič. Novega društva se je naše ljudstvo oprijelo z velikim navdušenjem in takratni odbor pod predsedstvom g. Novaka Ivana iz Sv. Lenarta je razumel težnje članstva ter šel na delo. Že po enem letu je društvo imelo lepo knjižnico čez 200 knjig. Bila je to takorekoč prva slovenska javna knjižnica v Brežicah. Razne prireditve iz predvojnne dobe pričajo o delu društva, kot Slomškove proslave, praznovanje sv. Cirila in Metoda, ustanovitev narodno-obrambnega društva »Slovenska Straža« itd. Mladino pa sta imela v svoji sredi dekliški odsek Bogomila in telovadni odsek Orel. Pri vsem delu se je bolj čutilo pomanjkanje lastnih prostorov. Za to je odbor začel misliti na ustanovitev stavbene zadruge »Društveni dom v Brežicah«, katere ustanovitev je z mnogimi drugimi načrti vred preprečila svetovna vojna. Leta svetovne vojne niso tudi društvu prizanesla, leto za leto so odhajali najboljši člani na bojna polja in mnogi se niso nikdar več vrnili. V tem času je društvo več ali manj samo životarilo, razen če omenimo, da je društvo nabralo po svojih članih 631 podpisov za majsko deklaracijo in s tem pokazalo razumevanje za njo. Poveljna leta (za leto 1919) je prineslo društvu zopet novo življenje pod predsedstvom takratnega kaplana g. Arliča Karola vse do l. 1924, ko so mu bili odpovedani prostori. Številne dramatične predstave in predavanja v tej dobi govore o novem svežem življenju. Po treh letih se leta 1927 društvo vzbudi vnovič, ko je našlo svoje zatočišče pod gostoljubno streho oo. frančiškanov, ki ga še danes uživa. Tudi ta doba društvenega življenja je dokaz, da je društvo razumelo najnovejši čas in šlo z njim. Mnoge sodobne igre je videlo naše prebivalstvo, igrane od članov društva z velikim uspehom. Radio in mali kino-aparat Pathe Baby sta prinesla članstvu mnogo dobre in lepe zabave, za društvo pa dokaz, da pravilno razumeva sodobni čas. Tako je za nami doba 25 let. Če se ozremo nazaj, je društvo lahko ponosno na svoje delo v danih razmerah. Ob tej priliki se pa spominjamo tudi vseh onih, ki so karkoli storili v tem času za društvo. Mnoge izmed njih že krije hladna ruša. Vsem obljublamo, da bomo nadaljevali njihovo nesebično delo. 25letnico obstoja bo društvo proslavilo dne 9. decembra t. l. Ob 8. uri bode v samostanski cerkvi sv. maša za vse umrle člane. Po sv. maši bo ob pol 10. uri redni občni zbor v društveni sobi v samostanu. Popoldne pa bo ob treh v veliki dvorani Narodnega doma slavnostni občni zbor in vprizoritev Vombbergerjeve-drame »Vrnitev«. Na to proslavo vabimo vse naše članstvo in vse prijatelje, da z lepim obiskom dokažemo, kako je bilo in še je naše Prosvetno društvo združeno z nami in mi z njim.

Iz zagrebške torke. Zdaj pa menda že vsi zagrebški Slovenci vedo, da se je pri sv. Roku zopet pričela slovenska služba božja vsako nedeljo ob 10 dopoldne in ob 5 popoldne. Zadnje nedeljo je bilo zopet lepo število pri sv. Roku. Po večernicah pa je priredil prosvetni odsek Slomškovega društva v društvenih prostorih lepo obiskano predavanje. Predaval je dr. J. Klemenc o razdejanju Jeruzalema. Poslušalci so z velikim zanimanjem sledili izčrpnemu predavanju in so ga nagradili z zasluženim aplavzom. V zimskem času bodo predavanja vsako nedeljo popoldne po večernicah; tako bomo tudi večere najlepše preživeli. Mohorjeve knjige so prišle. Kdor jih je naročil pri g. Janezu Hladniku, jih dobi pri g. Jožetu. Vsak mora prinesiti še 3 Din za poštnino. Zdaj pa še nekaj za-

grebskih novic, ki jih je sicer mnogo, pa ne vemo, katera bi bila kaj vredna. Ta teden se je čulo, da so židje v neki gostilni napadli nekakega Hitlerjevca; temu pa so drugi priskočili na pomoč, da so morali nazadnje židje bežati. — Prihodnje leto nameravajo v Zagrebu mnogo zidati. In to prav velika poslopja in ceste. To bo dobro, da vsaj nekaj ljudi zaslužijo. Dobro bi bilo, ko bi se tudi v Sloveniji lotili kakšnega večjega dela; delavec je dovolj in marsikje potrebe kar vpijejo. Torej le začnite!

Želite kaj prodati?

Imamo tedensko gotovo 100.000 čitateljev, med temi je Vaš kupec!
Pošljite mali oglas, da ga najdete!

MALA OZGANILA.

Za vajuca kleparske obrti želi iti 15leten priden fant. Naslov v upravi lista. 1190

Išče se za 1. februar 1935 viničar, s 3 delavnimi močmi in brez otrok za okolico Maribora. Naslov: Inž. Paliege, Maribor, Meljski hrib 18. 1188

Dobra in varčna gospodinja se išče za župnišče. Naslov v upravi lista. 1180

Praktikantinja z dobrim šolskim spričevalom ter poštenih staršev sprejemem. Ivan Kovačič, trgovina stekla in porcelana v Mariboru. 1181

Prodam malo posestvo za nizko ceno. Pojasnila: Špan Franc, Belipotok, Podplat. 1183

Svinjske kože se kupujejo vedno v trgovini Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 1182

Volno, prejce, čipke, ročna dela v veliki izbiri nudi Pavla Slugova, trgovina ročnih del, Vodnikova ulica 1184

Kupite za Miklavža v novi starinarni pohištvo, dobro ohranjen šivalni stroj 780 Din, divan 120 in 250 Din, otročje obleke, perilo, predpasnike, žensko kolo 480 Din. Maribor, Koroška cesta 3. — Odprto tudi v nedeljo dopoldne. 1191

Kovaško orodje kompletno na prodaj. Franc Mlakar v Šaleku 5, Velenje. 1187

Izjava. Gg. Kovač Martin in Paj Friderik iz Celja nista zastopnika Karitas. = Karitas, podružnica Maribor.

Kraljeve slike.

Slika Nj. Vel. kralja Petra II. v velikosti 23—31 cm, ki jo je naslikal Božidar Jakac, je že gotova in se jo dobi za ceno 15 Din v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Ženski svet

Miklavž prihaja ...

Živo se spominjam tihe, blažene radosti, ki mi jo je prinašal v mojih detinskih letih sveti Miklavž. Koliko hrepenenja, upanja in napelega pričakovanja se je nabralo tedaj v verni otroški duši! In potem veselje nad darovi! Popisati se pač ne da.

Danes gledam isto pri drugih. Že tedne, celo mesece preje slišim razgovore, česa si žele otroci in opažam nestrpno pričakovanje, kaj jim prinese dobri svetnik.

Nehote mi obstoji pred očmi vprašanje: Se li bodo vaše tihe želje, drobni moji malčki, res izpolnile? Niste se čuli, da je tudi v nebesih kriza in da jo celo sv. Miklavž občuti? Žalostni bi obstrmeli. Preveč globoko v srce se je razraslo otroško hrepenenje.

Vsaka mati se pomudi pri tem vprašanju, ker je ni, ki ne bi želela svojemu otroku pripraviti veselje. O, koliko bi žrtvovala zanj! Pa kaj, ko je še toliko neprimerno bolj potrebnega, za življenje nujnega, čemur se ne more odpoledati! Težko pa je materi ob otrokovem razočaranju, da se bo njega radodarni svetnik letos komaj spomnil. V otroški duši se hitro pojavi jasnost: Kako to? Kaj ni em prav tako priden, kot je oni? Ali ima še sv. Miklavž rajši tiste, ki imajo vsega dovolj?

Taka in podobna vprašanja se vsiljujejo ljubemu otroku še lažje, ker nastopa Miklavž sedaj tudi po podeželskih društvenih odrih. In ko deli darove, mislijo otroci, da ni pravičen. »Tistim, ki imajo že itak vsega dovolj, daje in daje, nas revnih, ki bi tudi radi vzeli, pa se tako malo spominja!« Nemi in žalostni sede na godovni dan Miklavžev v šolskih klopih in prisluškujejo onim srečnežem, ki so bili obdarjeni.

Mati, če vidiš, da ne moreš nuditi svojemu otroku veselja nad Miklavževimi dobrinami, kakor ga morejo nuditi mnoge druge, je bolje, da mu lepo poveš, kako je s to stvarjo. Verjemi, da mu bo lažje, kot pa če se naseli v njem bridko občutje, da še celo dobri sveti Miklavž loči bogatine od revežev.

Z malenkostnim praktičnim darilcem nadomesti praznoto in otrok bo v tvoji skrbeči ljubezni pozabil na vse druge.

Par misli za božič.

Sveti božič, praznik miru in ljubezni, se bliža. To so dnevi, povsem drugačni od vseh drugih v letu. Tedaj pozabimo na delo in trpljenje in se združimo v blaženem občutju, da smo vsi ena družina.

Družinski praznik je božič. Nikoli družina tako močno ne občuti vezi skupnosti, kot v teh dneh.

Otroci se vračajo. Hčerka je dospela iz mesta, kjer služi, sin-študent se je prišel odpočit in še drugi. Dom je objel in združil vso ljubljeno družinico, da se bo ob veliki materini in očetovi ljubezni ogrela in odpočila duševno in telesno.

Veliko bolj kot kdaj prej se mora danes žena in mati zavedati, da je ona tista vez, ki živo veže člane družine med seboj. Priveže naj prav v teh svetlih dneh, ko so duše tako mehke in dovzetne, zlasti otroke na rodni dom. Saj se posveča dostikrat današnja mladina vse praveč javnosti, društvom in gostilnam. Dom ji je preozek in premalo zabaven. A tako se razdira družina in z družino propada narod!

Draga žena in mati, z ljubeznijo in mehko skrbnostjo, katere si vajena, prikleni nase in na dom svoje drage! Pripravi jim dom čim

prijetnejši in vabljujejši! Vem, vse leži na tvojih ramah! A če zmoreš toliko, dodeni še tisto, kar je najvažnejše: Boži svečenica našega domovanja!

Tvoja ljubeča in prijazna beseda bo kakor božična lučka svetila vsem tvojim. Ne veš, kako močno pogrešajo otroci, ki se bere z življenjem zunaj doma, tople in iskrene besede, odkritega smehljaja! Daj jim tega in našla boš globoko zahvalo!

Pripravi dom za svečane praznike! Čista in bela hiša, prazniško urejena, jaslice in lučka v kotu govore o tvoji skrbi in tvojem delu. Vse to vidi tvoja družina. In če skušaš v teh dneh tudi njenim želodcem z nekoliko boljso jedjo pokazati, da so prazniki, boš s tem gotovo povečala dobro voljo. V teh težkih časih res marsikatera gospodinja ne more svoji družini pripraviti kosila, kakor bi želela. Pa naj skuša na drug način najti nadomestila. Vsaka, še tako preprosta jed, je okusnejša in mikavnejša, če je servirana v čisti, lepi posodi na pregrnjeni mizi. Vse bolj prazniško izgleda. In vendar je to tako zelo enostavno.

Zato bo skrbela naša gospodinja, da bo v teh prelepih božičnih dneh svoji družini na samo bolje, temveč tudi lepše postregla.

S takimi drobnimi dejanji priveže družino na dom, da bo rada ostajala v domačem krogu in se v njem srečno počutila. Želim ti mnogo uspeha in tvojemu delu blagoslova!

Soljenje in prekajevanje svinjskega mesa.

Velike važnosti je soljenje in prekajevanje svinjskega mesa, ker ne sme biti preveč in tudi ne premalo slano ali presušeno. Kad, v katero vlagamo, mora biti snažna.

Za enega prašiča (50 kg mesa) pripravi 1 kg soli, 3 dkg solitra, par strokov česna, nekaj brinja in celega popra. S to zmesjo dobro podrgni kose mesa in jih tesno vložijo v kad, ki jo postavi 1 teden na hladno. Med tem meso preloži, da pridejo spodnji kosi na vrh. Nato ga pokrij z deskami in obloži s kamenjem. Pripravi razsol: za 20 l vode vzemi 3 kg soli in 5 dkg sladkorja. To prevri, ohladi in vlij na meso, da ga pokrije. Vsak teden meso obrni. Čez 14 dni obesi manjše kose v dim, večje pa še obrni in jih pusti obtežene še dva do tri tedne.

Predno obesi meso v dim, pusti, da se odteče, nato ga obriši s čedno krpo.

Paziti je treba, da ne pride preveč ali prevroč dim do mesa. Kjer se mogoče kuri, moramo meso preje odstraniti. Pri srednji vročini zadostuje za majhne kose 2 tedna, za večje 4-5 tednov. Klobase, ki jih nameravamo kmalu porabiti, sušimo samo dva dni. Če jih pa hočemo hraniti do poletja, jih pustimo 4-5 dni.

Posušeno meso obesimo na suh in zračen prostor, da ne pride zraven mrčes. Priporočljive so omare z gosto žično mrežo.

Kuhinja.

Krvave klobase z rižem ali s kašo.

Skuhaj samo napol 2 kg riža ali kaše in stresi na rešeto, da se ohladi. Posebej skuhaj pol glave, pljuča, srce, vranico in špehove kože. Kuhano zmelji, stresi v riž in zabeli s sesekiano scvrto mastjo, ki si jo porezala s črev. Masti dodaj žlico drobno zrezane čebule. Prideni majaronovih plev, sesekljanega petršilja, glavo česna, popra, stolčenega lorberjevega lista, 1 in pol l precejene krvi, primerno osoli in zmešaj. Če je potrebno, prideni še juhe, v kateri si kuhala svinjsko glavo. S to zmesjo nadevaj čre-

va. Klobase kuhaj 10 minut v vreli vodi. Kuhane oblij z vodo. Če pa hočeš, da ti pri pečenju ne razpokajo, jih namoči v mrzlem mleku. Položi jih na desko, da se posuše in ohladi.

Jetrne klobase.

Skuhaj prašičja jetra in kos glave. To dobro zmelji in prideni 1 kg napol kuhanega riža, na masti pražene čebule, popra, majaronovih plev in česna. To osoli in prilij juhe, v kateri si kuhala glavo, dobro zmešaj in nadevaj čreva in kuhaj kakor riževe klobase. Črev ne smeš preveč napolniti, da ti ne popokajo.

Mesenc klobase.

Ohlajeno svinjsko meso sesekljaj in osoli (na 1 kg mesa 3 dkg soli). Popraj in dodaj nekoliko solitra (na 10 kg mesa 1 dkg solitra). Precedi na meso mrzle vode, v kateri si namakala par strokov stolčenega česna. To z rokami dobro premešaj in natlači v tenka čreva ter daj v dim.

Če misliš klobase dati v mast, jih pusti v dimu 1-2 dni. Nato jih dobro zbrisi in položi v posodo, kjer je za dva prsta masti, na katero položi klobase drugo poleg druge. Vlij nanje raztopljeno, a ohlajeno mast, da so klobase pokrite, da ne more zrak do njih.

Dobra orehova ali lešnikova potica.

V skodelico daj kozarec toplega mleka, žličico sladkorja in 3 dkg kvasa. Zmešaj in postavi na stran, da shaja.

Nato zmešaj 1 liter toplega mleka, 2 žlici sladkorja, eno osminko kg surovega masla, 1 žličko soli in poldrugi kg moke. Premešaj, prideni shajani kvas in 3 rumenjake. Nato dobro stepaj, da je testo gladko. Dodaj še 1 žlico masti in še dobro stepi, potresi z moko, pokrij in postavi na gorko, da shaja.

Namaži s sledečim nadevom: 1 liter orehoviš jedrc polij z četrt litrom vrelega mleka, premešaj pest krušnih drobtin in pusti shladiti. Naribaj limoninih olupkov, zmletih žbic in cimeta, dodaj par žlic smetane ali surovega masla, 6 žlic sladkorja in sneg treh beljakov. To dobro zmešaj in namaži testo. Posuj povrhu z četrt litrom zmletimi orehi.

Keksi.

Zgneti testo iz pol kg moke, 12 dkg surovega masla, 3 žlice kisle smetane, 2 jajci, četrt kg sladkorja, naribane limonine lupine, vanilijinega sladkorja ter pol žličice jedilne sode. To dobro zgneti ter pusti pol do ene ure počivati. Nato zvaljaj in izreži različne oblike. Peci v ne prevroči pečici, da zarumene.

Praktični nasveti.

Volnene rokavice peri v mlačni vodi,

ker vroča volni škoduje, v mrzli pa se uskočijo. Prideni vodi nekoliko salmijaka. Ne suši jih na vrvici, nego jih zavij med dve krpi in jih deni na toplo.

Pri sušenju pozimi perilo rado zmrzne.

Prideni vodi, v kateri izplakuješ, malo soli.

Zamrzlo šipo odtajaš s krpo,

ki jo pomakaš v toplo vodo, kamor si vrgla soli ali pa galuna. Nato obrišeš šipo s suho krpo.

Jajca, ki so zmrznila,

odtajaš, če jih deneš za eno uro v svežo vodo, ki se ji pridejala pest soli.

Zmrzla jabolka položi v mrzlo vodo,

da jih pokrije. Ko se pokaže na njih ledena skorja, vodo odlij, obriši skorjo in posuši jabolka v gorki sobi.

Dežnik suši napol odpr,

tačo da stoji s kljuko na tleh. Ko se voda odteče, ga šele čisto odpri.

Razpokane ustnice

pomoči z mlačno vodo in jih nato namaži z arnikovo tinkturo ali pa z glicerinom.

Čitateljem v pouk in zabavo.

Moški in ženski orjaki v zgodovini.

Vojvoda Močni.

Najmočnejši mož, o katerem poroča zgodovina, je v 15. stoletju živeči vojvoda Krištof Bavarski, kateri je znan pod priimkom »Močni«. Zanj je bila malenkost, če je razbil s svojo pestjo z enim udarcem medvedu glavo in če je vrgel cent težak kamen na daljavo 20 korakov.

Poseben dokaz njegove moči je bil boj, katerega je izvojeval čisto sam proti 30 Turkom, od katerih je obležalo 13 mrtvih na bojišču. Ravno kar omenjeno zmago je plačal vojvoda s svojim življenjem. Bitka ga je vsega razgrela in bil je toliko nepreviden, da se je napil iz vreca ledeno mrzle vode ter ga je zadela pri priči kap.

Dva francoska orjaka.

V prvi sredini 17. stoletja je živel na Francoskem gospod Boufflers. Bil je tako močan, da ga ni mogel nikdo, če je stal, premakniti z mesta. Temu dokaj enak sorojak je bil Janez Peter Moulain. Radi nekega političnega prestopka so ga vklenili štirikrat v verige in so ga hoteli odpeljati v Pariz v ječo. Verige je prelomil liki niti. Deset vojakov, kateri so mu hoteli zabraniti pobeg, mu ni bilo kos.

Brazilijanski cesar

Pedro je razpolagal z izredno močjo. V ogromni Braziliji v Južni Ameriki je obstojala od nekaj za pust navada, polivati svoje prijatelje z vodo. Čim bolj je kedo koga polil, tem bolj so se smejali drugi. Nekega pustnega dne se je vozil cesar v pristanišču v spremstvu dveh dvorjanov v čolnu. Naenkrat je zgrabil oba spremljevalca za obleko pri vratu, ju je vzdignil iz čolna v zrak in ju je potuknil nato oba do vratu v vodo.

Ruski kipar.

O znamenitem ruskem kiparju Borisu Orlovskem, ki je umrl v Petrogradu leta 1837, pripovedujejo naslednje: Lepega dne je prejel povelje, da se mora zglasiti pri velikem knezu Konstantinu, katerega ni našel doma. Da bi spomnil kneza na njegovo pozabljenost, je vzel z ognjišča težke klešče za prelaganje gorečih polen in jih je zvil z roko skupaj. Ko se je vrnil knez in je videl zvite klešče, je takoj uganil, kedo je bil pri njem.

Nemški stotnik.

Vesel doživljaj kroži o nemškem stotniku Kleistu iz Pommerna. Stotnik je posetil vojvodo Janeza Fridérika in ga prosil, naj mu da piva, predno bo legel k počitku. Vojvoda mu je odgovoril: »Pojdi kar sam v klet.« — Častnik je res odklopotal v klet, iz katere se je vrnil s štirimi velikimi sodci piva, katere je držal deloma v rokah, deloma pod pazduho.

Ženska orjakinja.

Zgodovina nam ne poroča samo o orjaško močnih moških, ampak tudi

o atletkah iz vrst onega spola, katerega prištevamo med nežne. Najbolj znamenito močna je bila gledališka igralka na Francoskem z imenom Gautier. Ponudila se je za rokoborbo z Moricem Saškim, katerega se ni upal nikdo lotiti. Orjak je moral napeti vse svoje moči, da je zmogel neverjetno močno igralko. Njene roke so bile sicer majhne, a vendar močne dovolj, da je zvila srebrn namizni krožnik, kakor bi bil iz papirja in celo zlatnik je prelomila z rokami na dvoje. Nobeden ni mogel zdržati, če mu je segla v roko in mu je stisnila pest s svojo močno roko.

*

Zlata pravila za srečen zakon.

Samuel Harrison, uradnik poročne urada v Evanstonu, Illinois (Združene države Severne Amerike) trdi, da se mu je posrečil recept za srečen zakon. Vsak par, ki ga zveže v svoji uradni dolžnosti, poteši z »zlatimi pravili«, ki jih ima že natisnjene, da jih ni treba zapisovati ženinom in nevostam.

Za moža: Reci svoji ženi vsak dan večkrat, če pa tega ne moreš, vsaj enkrat, da jo ljubiš. Takšnih izjav ji ni nikoli preveč.

Za ženo: Izjavi svojemu možu vsak dan, da je bistroumen in pameten. S tem se mu polaskaš, on pa postane samozavestnejši in ti imaš korist od tega.

Za oba: Zaupajta drug drugemu — kajti nezaupanje je začetek zakonske razdrtije!

Če se tebi (ali njemu) zdi, da si nesrečno omožena, pomisli na to, da je tudi on nesrečno oženjen!

Za moža: Odpuščaj, a ne beleži odpustljivosti v svoje sreč!

Za ženo: Pomisli, da je slab zakon še vedno boljši kakor samski stan!

*

Kaj je imel Kolumb od odkritja Amerike?

Novodoben raziskovalec neznanih pokrajin lahko računa s sigurnostjo, da bo bogato odškodovan za svoj trud in delo. V srednjeveških in sploh starih časih je bila usoda znamenitih odkriteljev čisto drugačna. Morali so se celo odreči zasluženim slavi za časa življenja in se zadovoljiti s prepričanjem, da bodo znali vsaj pozni potomci prav ceniti njihova dela. Ako vzamemo v pretres denarne koristi, katere je imel največji odkritelj Kolumb od Amerike, se bomo čudili.

Zato, da je odkril Kolumb celi novi svet, v katerem živi danes na stotine milijonov belokožcev, je dobival mesečne plače 2000 Din. Ladijski kapitani v dobi Kolumba so prejeli letne plače 1400 Din.

Mesečni prejemki navadnega mornarja so znašali tedaj 200 Din. Oprema celotne Kolumbove ekspedicije je stala brez ladij 240.000 Din.

Prvo Kolumbovo potovanje v Ameriko je trajalo več nego sedem mesecev. Odplul je dne 3. avgusta 1492 in je pristal v novem svetu 4. marca 1493.

Po vrnitvi je zahteval, naj mu poravnajo stroške, katere je imel med vožnjo in jih je sam plačal.

Konečni Kolumbov račun se je glasil na 350.000 Din.

Danes rabi potniška ladja desetkrat več denarja, da opravi Kolumbovo vožnjo v nekaj dneh. Najmlajši častnik na današnji potniški ladiji bi gledal presneto debelo, če bi mu ponudila paroplovna družba plačo odkritelja Amerike — Kolumba!

*

Ogenj in gašenje.

Letos je uničil požar japonsko mesto Hakodate, kar je bila ena največjih nesreč, ki je zadela človeštvo. Po uradni ugotovitvi je bilo pri tem požaru nad 1000 oseb ob življenje, nekaj tisoč pogrešanih in zopet več tisoč ranjenih. Streho je zgubilo 120.000 prebivalcev. Škoda znaša pol milijarde dinarjev. Ker je bilo malodane celotno mesto leseno, tudi škoda ni bila krita z zavarovanjem. Na tisoče bogatinom je bila čez noč usiljena — beraška palica.

Ognjeni korobač.

Požar mesta Hakodate je dal celemu svetu dober nauk. Pokazalo se je, da je ogenj kljub najbolj modernemu boju z njim sila, kateri človek ni kos. Čuditi se moramo, če pomislimo, koliko znamenitih javnih poslopij in preobljudenih mestnih okrajev je v zadnjem času upepelil ogenj. Na Angleškem so dognali, da znaša letna požarna škoda 10 milijonov dinarjev. Lansko leto so pometali londonski gasilci na goreče in od ognja ogrožene strehe 65 milijonov litrov vode.

Nov material, nov vzrok za požar.

Človek ne bo postal nikdar popoln gospodar nad plameni. Z iznajdbami vedno novih naprav ali aparatov za gašenje se pojavlja vedno nov način požarov, s katerim je treba resno računati. Pred leti je še bil pri hišah les najbolj izpostavljen požarni nesreči. Danes so hiše, pohištvo in tla prepleskana z lakastimi barvami, ki so bolj gorljive nego suhe treske. Večina modernih poslopij je opremljena z elektriko ter s plinom. V bližini stanovanjskih poslopij so navadno še avtomobilske garaže z zalogami bencina. Danes redkokedaj pogasijo ogenj z vsipavanjem vode nanj. Gasilec mora biti danes današnji učenjak. Znati mora, kako je treba gasiti olje, kemikalije, plin in od elektrike povzročeni ogenj.

Z izboljšanjem aparatov za gašenje so postali pa tudi ljudje veliko bolj — neprevidni!

Ali si že obnovil naročnino?

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavi. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamk za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Malo posestvo je na prodaj na Kamenu, četrte ure od trga Sv. Jurij. Izveke pri A. Gajšku, pismonoša, Sv. Jurij ob južni žel. 1172

Iščemo zaupnike, ki poznajo peke in trgovce z moko. Perssons, Ljubljana, pp. 307. 1178

Posestvo 7 oralov prodam. Matnjak, Berdinja štev. 11, Guštanj. 1174

Krojači in šivilje! Krojna knjiga za damske obleke in perilo, ki ima 156 strani in preko 100 slik (rizb), je izšla. Zahtevajte prospekt. Knafelej Alojzij, krojni učitelj, Ljubljana, Križevniška ulica. 1173

Zaradi smrti prodajam bakrene kotle za žganjekuho že kg po 27 Din. Kotlarstvo Marko Čutič, Maribor, Slovenska ulica 16. 1161

20 različnih petrolejskih svetilk za prodati, tudi nekaj slik, samo 1. in 2. decembra. Grad Novikloster, Sv. Peter v Savinjski dol. 1179

Vaš denar ni v nevarnosti, če kupujete sadna drevesa in vinsko trsje le v znani in dobri drevesnici J. Gradišnik, Šmarjeta pri Celju. Zahtevajte cenik! 1938

Klobuki, čepice, nogavice po najnižji ceni pri A. Filipančič, Maribor, Vetrinjska 6. 903

Klobuke in copate (počne) lastnega izdelka kupite najceneje pri Francu Bernik, Maribor, Trg Svobode 8. Popraviljam klobuke od 20 do 35 Din. 958

Separatorje (Milchenträhmungsmaschinen) za 300 do 500 litrov v uri, v dobrem stanju, prodaja od Din 1800 dalje radi delne likvidacije mlekarna Bernhard, Maribor. 1140

Vsakemu brezplačno

se pošlje od ministrstva nar. zdravja pod Sp. br. 611 od 21. IV. 1933 reg. poučna knjižica br. 18 o zdravljenju vseh vrst ran, krast, lišajev, čirov in ostalih kožnih boleznih s pomočjo preizkušene nega zdravila »Fitonin«. Pišite karto na »Fitonin« dr. s. o. j., Zagreb I—78. 1176

Za zimo priporočamo:

ženske spodnje majce:

surove in bele Din 22.—, 20.—

ženske triko hlače od Din 18.—

ženske telovnike

iz močnega bombaža od Din 39.—

iz čiste volne Din 85.—, 65.—, 50.—

moške triko hlače in majce:

bele in barvane od Din 23.—

moške pulovarje za 98.—, 70.—

nogavice, rokavice, volna.

C. Büdefeldt, Maribor

Gospoška ulica 4. 1155

Kupite pri naših inserentih!

Moške obleke

vseh kvalitet in fazon Vam poceni nudj

TRGOVSKI DOM
Sternecki
Tovarna - Perila - in - Oblek

Celje št. 24.

Din 250.— obleke iz ševjota
Din 325.— obleke iz meltona
Din 550.— obleke iz kamgarna
Din 375.— sportne obleke
Din 250.— zimska suknja kratka
Din 415.— zimska suknja dolga
Din 290.— »Hubertus« plašči
Din 90.—, 104.— 110.— fantovske obleke.

Zahtevajte cenik in vzorce, kateri se Vam pošljejo brezplačno. Obleke po meri se izdelajo v dveh dneh.

Kdor v „Slovenskem gospodarju“ oglašuje, uspeha gotovo se raduje!

Koledar Slovenskega gospodarja

Vsebina koledarja Slovenskega gospodarja za leto 1935 je sledeča:

Kalendarij od oktobra 1934 do decembra 1935
Vremenski ključ
Cirilica in latinica
Poglavarstvo katoliške cerkve
Vladarska hiša Jugoslavije
Jugoslavija v številkah
Države vsega sveta
Poštne pristojbine
Plačevanje kmetijskih dolgov
Denarstvo
Denar in delo naj se izplača v sadjarstvu
Nova doba v hmeljarstvu
Zatiranje sadnih škodljivcev
Zatiranje plevela — zvišanje pridelka
Globoko oranje pomnoži rodovitno zemljo
Koliko in v čem se izplača pokladanje tečnih (močnih) krmil kravam molznicam
Nekaj o naprednem čebelarstvu
Kako se mešajo umetna gnojila
Tabela kubičnih metrov okroglega lesa drevesa
Tabela za preračunavanje oralov in kvadratnih sežnjev v hektare, are in kvadratne metre
Tabela: Koledar brejesti
Tabela: Koliko časa traja pojava pri domačih živalih
Tabela: Razmerje med živo težo in težo zaklane živine
Tabela: Pri zaklani živini dobimo v odstotkih k živi teži
Tabela: Prejemki } za 12 mesecev
Tabela: Izdatki }
Tabela: Zapisnik delavcev in njih plače, 6 strani
Tabela: Zapisnik plače v blagu in delu, 2 strani
Tabela: Zapisnik živalskega prirastka, 4 strani
64 strani praznega, črtanega papirja

Iz tehnike
Dimnikarski predpisi
Pravica revnih
Zastaranje pravic
Kako se pozna starost govedi
Praktični nasveti za ohranitev Vašega zdravja
Nega zob
Sejmi za Štajersko, Koroško in Prekmurje
Sejmi na Kranjskem
Tabela: Kako se določi vsebina debel in hlosov na podlagi dolž. in srednjega premera
Tabela: Kako se izračuna kubična mera okroglih debel ali klad

Vsebina sama že sili vsakega razumnega gospodarja, da si kupi ta koledar. Poleg te vsebine je pa koledar tako urejen, da služi kot povsem zadostna knjiga za vse kmetijsko knjigovodstvo in vse beležke, ki si jih v kmetijskem gospodarstvu mora vsakdo zapisovati, da ima vse v redu.

Zunanja oprema koledarja, ker je vezan v celo platno, ima priložen svinčnik, na robu odtisnjeno mero, znotraj pa močen denarni predal, je prvovrstna. Cena koledarju je Din 10.—. Po pošti ga pošiljamo za Din 11.—. Najbolje je, da pišete po koledar, dobite položnico in plačate Din 11.—, ali pa nam v pismu pošljete znamk za Din 11.—. — Organizirajte skupna naročila! Kdor bi bil pripravljen to prevzeti, naj se javi!

Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Cunje, staro železje, mesing, kupfer, krojaške odrezke, star. papir in ovčjo volno kupuje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. 650

Pozor!

Klobuke

dobite najcenejše pri tvrdki

Bogataj & Janc

Maribor, Gosposka ulica 3.

Izdelki samo iz lastne tovarne. Oglejte si naše izložbe in cene. 999

Pozor!

Za malo denarja

se za zimo lahko dobro oblečeš v manufakturni trgovini

A. DROFENIK „Pri solncu“

Celje, Glavni trg 9. 1177

Za klobase

krvavice in riževe izdelujemo specialno dišavno mešanico, katera daje klobasam dober okus in prijetno aromo. Ako hočete imeti res dobre klobase, poslužujte se »Aromatina«. — Glavna zaloga »Aromatin« dišavne mešanice: **Adria Coloniale, Filip Šibenik, Ljubljana.** — Zahtevajte »Aromatin« pri Vašem trgovcu. Za poskusne vzorce vpošljite 3 D v znamkah. 1108

Družinska pratika!

Izredno lepo opremljena je že na prodaj. Dobite jo v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

Trgovci dobite izreden popust. -- Predno kupite drugod, vprašajte pri Tiskarni sv. Cirila.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R

Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

167

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso voto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500,000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Ali potrebuješ plug, da orješ?

Res je, da so bili časi, ko kmetje niso poznali pluga. Niso orali. Ko pa je kmet videl, da bi si s plugom vse drugače opomogel, si ga je napravil. In danes veš, da ga potrebuješ, kakor tudi potrebuješ vse drugo orodje za umno gospodarstvo.

Res je, da so bili časi, ko kmetje niso poznali časopisja. Niso čitali. Ko pa so videli, kake koristi jim prinaša časopis, kako lažje napredujejo in se o vsem potrebnem poučijo, kako vse izvedo, kar jim je potrebno zaradi tehnih vezi vsakega posameznika na usodo države in naroda, kakor tudi vse, kar se po svetu važnega zgodi, so spoznali, kako potreben jim je časopis.

Vi, ki ste naročniki »Slovenskega gospodarja«, pa sedajle to čitate, morda rečete: Saj vemo to sami, zato pa smo naročeni na »Slov. gospodar«. — Imate prav! Toda tudi vam moramo sedaj pred novim letom to povedati,

da ne bi morda pozabili na to važnost časopisa v hiši, pa bi ga morda opustili. Razmere so take, da mora danes vsaka hiša imeti vsaj tednik naročen. V naših krajih je potrebno, da ima vsaka hiša »Slovenskega gospodarja«, ki že mnoga desetletja zvesto spremlja slovensko kmetjsko ljudstvo skozi vse težave in neprilike, pa tudi skozi vsa veselja. Vseh 68 letnikov »Slovenskega gospodarja« hrani zgodovino našega naroda, naših kmetjskih domov. Zvest prijatelj je bil tudi vam, dragi naročniki, in hoče to tudi ostati. Boril se je in se bo kot močan in neupognjen borec za pravice našega kmeta, da dočaka boljših časov!

Prijatelji! Kakor potrebujete plug, da orjete, tako potrebujete »Slovenski gospodar« da z njim napredujete, se borite in zmagujete!

Prijatelji, zvestoba za zvestobo!

Našim agitatorjem!

V posameznih krajih imamo zelo zveste prijatelje. Ti gredo vsako leto, ko je čas za naročnino, pa agitirajo in se trudijo za naš list. Niti od daleč jim njihovega truda ne moremo povrniti, pa vendar so neutrudljivi. Tudi ob tej priliki se hvaležno spominjamo vseh teh naših prijateljev in jim kličemo: Bog vas živi! Vi ste junaki katoliškega tiska, vi ste nositelji prave narodne kulture!

Na prvem mestu moramo omeniti našo katoliško duhovščino. Kadar duhovnik govori o časopisju, ker ga veže njegova dolžnost, da svari ljudi pred takimi časopisi, ki prihajajo k njim kot volkovi v ovčjih oblačilih,

Toda s takimi sredstvi ne bodo sovražniki Cerkve in vere ustrašili duhovnikov, ki bodo tudi v bodoče gledali na to, da prihajajo v hiše njihovih župljanov samo taki časopisi, ki se ne sramujejo braniti in javno zastopati pravice katoličanov. »Slovenski gospodar« je ravno zaradi tega že trpel velika preganjanja, nasilja — celo tiskarski stroj so mu razbili, toda uničiti ga niso mogli. Iskrena hvala vsem gg. duhovnikom, ki v svojem dušeskrbju znajo upoštevati važnost katoliškega časopisja!

Imamo na deželi še drugo inteligenco, med katero tudi štejejo svoje prijatelje. So to zdravniki, so tudi učitelji,

Imamo prijatelje med poštenimi trgovci in obrtniki, ki živijo med ljudstvom. Ako bi se vsi ti zavedali, kako važno je, da je narod pravilno izobražen in pravilno informiran, potem bi mi šteli v teh stanovih veliko večje število agitatorjev za »Slovenskega gospodarja«. Ti krogi navadno povdarjajo, da so narodni. Da jim moremo to priznati, naj

Nagrade agitatorjem.

Vemo, da ne moremo v celoti povrniti dela in truda onim, ki uporabljajo čas in besedo za to, da pridobijo koga kot novega naročnika. Toda vsaj naše priznanje jim želimo pokazati in zato bomo poslali svojim agitatorjem sledeče nagrade:

Kdor pridobi dva nova celoletna naročnika,

mu pošljemo v spomin koledar »Slov. gospodarja« za leto 1935, ali po želji majhen žepni koledar ali notes.

dokažejo s tem, da delajo za list, ki je storil v narodnem oziru na bivšem Štajerskem to, česar ne morejo storiti niti tisoči narodnih buditeljev. Hvala pa vsem, ki to uvidevajo in delujejo za »Slovenski gospodar«!

V posameznih krajih so možje, res možje, ki so v skrbi in delu že osiveli, toda še vedno s pravo mladeniško živahnostjo gledajo na to, da so vsi njihovi sosede, prijatelji in znanci naročeni na »Slovenski gospodar«.

Pokazali bi vam lahko nad vse skrbne gospodinje, ki ne gledajo samo na to, da imajo dober kruh v hiši, ampak se zavedajo dobro, da mora biti tudi dober časopis v družini!

Čast takim gospodarjem in gospodinjam!

Kot mravlje pridne in tihe pa imamo svoje prijatelje posebno med katoliško zavedno slovensko mladino. Poznamo fante in dekleta, ki se ne strajajo truda, da obiskujejo hišo za hišo, pa ne le po enkrat, ampak tako dolgo, da dosežejo naročilo na slovenski časopis. Marsikdaj morajo tudi katero grenko požreti, toda ostanejo v kljub temu veseli in neustrašeni. Ne gledajo na zaslužek; njim je največje veselje, ako morejo sodelovati in žeti uspehe pri tem važnem versko-kulturnem in narodnem delu. V novem letu želimo imeti čim več takih agitatorjev in agitatoric. Prosimo, da se nam sami prijavijo, kakor tudi, da nam jih prijavijo naši prijatelji in organizacije!

Samo kot znak naše hvaležnosti za veliko delo, ki ga vršijo, razpisujemo nagrade za pridobivanje novih naročnikov.

Prijatelji, čas je, primimo za delo z obema rokama!

Kdor pridobi tri nove celoletne naročnike,

dobiva brezplačno celo leto 1935 list »Naš dom«. Na željo mu pošljemo namesto tega koledar »Slovenskega gospodarja« za leto 1935 in fotokarto kralja Petra II.

Kdor pridobi štiri nove celoletne naročnike,

dobiva vse leto 1935 brezplačno tednik »Nedeljak«. Ako jo kdo že ima, ima pra-

vico, izbrati si knjigo v isti vrednosti iz Cirilove knjižnice.

Kdor pridobi pet novih celoletnih naročnikov,

dobi lepo nalivno pero ali spominsko knjigo.

Kdor pridobi deset novih celoletnih naročnikov,

dobiva v letu 1935 Karl Mayeve romane — vsak mesec 1 zvezek — brezplačno.

Agitacija se naj vrši tekom meseca decembra in januarja, da bodo celoletni naročniki nato tudi deležni zavarovanja. Vsak agitator mora sporočiti v posebnem dopisu na upravo »Slov. gospodarja«, katere nove celoletne naročnike je pridobil. Ko bodo isti plačali, se bo nagrada takoj doposlala. Izprememba naslova v isti hiši, v katero »Slovenski gospodar« zdaj že prihaja, se ne smatra za novega naročnika. Pregled hišnih številk imamo.

Prijatelji, nismo štedili nagrad, vi pa ne štedite truda in veseli boste uspehov ter nagrade!

Naše povesti.

V letu 1935 bosta izhajali v »Slovenskem gospodarju« dve povesti.

Prva povest pod naslovom »Propast in dvig« je iz naših domačih krajev. Spisal jo je vam znani pisatelj Januš Golec v poljudni domači besedi. — Kratka vsebina povesti je sledeča:

Katero dobo obsega povest?

Nova povest »Propast in dvig« obsega dobo popolnega uničenja stare trte po trtni uši in prvo obnovo z ameriškimi nasadi.

Srečni časi lova na rake.

Prédno je priromala trtna uš iz Amerike preko Francije na Spodnje-Štajersko in se je pojavila prvič v Kapelah pri Brežicah, so bili spremljani kraji ob Sotli skozi desetletja od preobilice rakov.

Mlad moški svet je v letih zadnjega procvita stare trte res dobro zaslužil z lovom na rake, katerih je kar mrgolelo po Sotli in njenih pritokih.

Ustvarili so celo organizacijo rakarjev, katera je prodajala po strogo določenih cenah nalovljeni plen. Rakar je zaslužil v mesecih brez črke »r«, ko je čas za lov na rake, po 6 goldinarjev na teden. Lahko zaslužno, še hitrejše zapravljenost! Rakarji so bili nadloga za kmetske gospodarje, katerim so pomandrali živinsko krmo in niso bili za nobeno pomoč pri resnem delu na polju, travniku in v vinogradu.

Kuga na rake in tihotapstvo s tobakom.

Tekom ene spomladi je pomorila kužna bolezen rake v Sotli in njenih pritokih. Gospodarji so pozdravili to šibo božjo; rakarje je nagnala v obup!

V časih cvetočega trgovanja z raki se niso zmenili hrvaški Zagorci za rake, ampak so tihotapili tobak.

Po kužnem uničenju rakov so začeli obsotelški Štajerci posnemati Hrvate pri švercanju duhana. Na tobačni tihotapski poti so se združili Štajerci in Hrvati ter so zagodli skupno marsikatero bridko graničarjem, ki so čuvali mejo ob Sotli.

Trtna uš.

Kakor strela iz jasnega se je raznesla med prebivalstvo v brežiškem okraju vest, da se je lotila dotedaj neznana bolezen trte. Trtno kugo so nazivali strokovnjaki »uš«.

Kužna trtna bolezen je napredovala ter se širila z neugnano silo

Strokovnjaki so svetovali deželni vladi v Gradcu, naj zatre trtno uš po francoskem načinu z izsekavanjem napadene trte in z ubrizgavanjem posebne tekočine v zemljo, pod katero se je razlezla mrčes trtne uničevalke.

Organizirali so posebne razkuževalne komisije, katere so pričele svoje delo na Spodnje-Štajerskem najpoprej v brežiškem okraju, ki je bil prvi napaden od trtne uši.

Vinogradniki niso razumeli delovanja razkuževalcev, ki so postopali nasilno. Izsekali so večkrat napadene vinograde tik pred trgatvijo, da je tekel mošt po grabah.

Zadnji kmečki upor in obup.

Nasilno početje razkuževalcev ali »ušivcev« je rodilo zadnji kmečki upor v brežiškem okraju. Oblast je zatrla pobuno z žandarji ter z nemškim vojaštvom. Punt je zahteval celo smrtno žrtve iz vrst kmetov.

Slednjč so se prepričali tudi v Gradcu, da z nasiljem obupani kmečki narod samo dražijo, uš pa se širi v kljub dragemu razkuževanju. Opustili so »ušive« komisije. Trtna uš je opravila kmalu uničevalno delo.

Vsled propasti vinogradov je kmet v spodnjih krajih povsem obubožal. Zavladala je hujša gospodarska kriza, nego tlači danes celotni svet.

Obnova vinogradov in gospodarski dvig.

Šele pod neznosnim pritiskom ubožanja ter revščine se je lotil kmet obnove vinogradov na ameriškimi podlagi. Strokovnjaki-domačini, država in dežela so priskočili na pomoč vinogradnikom. Z brezobrestnimi posojili, s trsnicami, z državnimi ter deželnimi vinogradnimi nasadi je bila primeroma kmalu izvršena obnova.

Kraji po brežiškem okraju, kjer je uničila najprej trtna uš stare vinograde, so postali zibelka ameriškane obnove za celi vinorodni Spodnji Štajer.

Z obnovljenimi vinogradi in s prodajo amerikanca je bila premagana in pregnana neznosna gospodarska kriza. Zavladala sta po spodnjih krajih do današnje krize blagostanje in zadovoljnost.

Opis cele dobe v obliki povesti.

S par stavki označena leta med staro in novo trto so opisana v obliki povesti, ki je prepletena z dogodki veselja, žalosti in smeja.

Povest bo dobrodošla.

Kužnega uničenja starega trsa in pričetka bujnega življenja amerikanke še ni doslej opisal na poljuden način nikdo našim vinogradnikom v poduk. Radi izvirnosti bo nova povest v »Slovenskem gospodarju« za l. 1935 dobrodošla vinogradnikom in sploh kmetom. Iz nje bodo zvedeli, kako je bilo v dobi stare trte in v onih res hudih časih, ko ni bilo edinega vira kmečkih dohodkov — vina in je še povrh oblast tirala kmeta v obup z nasilnimi ukrepi ter nastopi.

Druga povest je zanimivi roman Karl Maya: »Zaklad v Srebrnem jezeru«. K temu romanu sledeče:

V davnih dobah, še pred prihodom Kolumba, je živel po prerijah in po Skalnem gorovju Severne Amerike veliko ljudstvo Aztekov. Zlata in srebra so imeli v izobilju; dejala jim ga je deviška zemlja, ki je še niso izropali pohlepni belokožci. Delali so si iz zlata in srebra bogove in tempeljske posode ter krasili templje z zlatimi in srebrnimi ploščami.

Pa so prišli v deželo zlata gladni belokožci, videli sijajne templje in grablivo planili po njih. In tistikrat so pobrali poganski duhovni dragocene kipe, tempeljske posode in okraske ter jih pokopali v tajne rove in jame Skalnega gorovja, jih pogreznili v jezera in spravili na skrite otoke ter se umaknili na jug. Malokdo je vedel, kje so zakladi skriti.

Stoletni Ikači tatli — Veliki oče —, potomec azteških kraljev, je bil čuvar neizmernih zakladov na otoku Srebrnega jezera. K njemu sta pripotovala v trdi zimi dva belokožca, prezimila sta pri njem, mu stregla v boleznin in v zahvalo jima je pred smrtjo izročil skrivnost Srebrnega jezera. Pa skrivnost jima ni prinesla sreče, ubegli zločinec Brinkley ju je umoril in jima odvezel listine o zakladu. Nabral si je tolpo trampov — brezposelnih potepuhov — in šel z njimi v gore, da dvigne zaklad. Pa tudi nje je zasledovala nesreča, Indijanci so jih spotoma ubili.

Le dva sta še vedela za zaklad, vnuč in pravnuk Velikega očeta, Veliki in Mali medved, zadnja potomca izumrlega rodu Aztekov, ki je skrnil zaklade v Srebrnem jezeru. Pripotovala sta z daljnega juga, da poiščeta zaklad, Mali medved je vzljubil hčerko inženjerja Buttlerja, ki je tudi potoval v gore, da poišče srebrno rudo, — in kako je našel zaklad in kaj še vse druga, o tem naj vam pripoveduje povest.

Ker vemo, da poleg strokovnega čtiva in novic radi čitate tudi povesti, smo sklenili, da vam v prihodnjem letu nudimo dve in s tem ustrezemo tistim, ki imajo radi povesti iz domačih krajev in onim, ki jih zanima, kako je po daljnem svetu.

Pravilnik.

§ 1. »Slovenski gospodar« prostovoljno zagotavlja, da po svojem zavarovalnem odseku celoletnemu naročniku, ki je vplačal Din 32.—, zavaruje v l. 1935 njegovo stanovanjsko hišo, kamor »Slovenski gospodar« prihaja, za Din 1000.—. Gospodarska poslopja niso s tem zavarovana.

§ 2. Podpora se izplača, če pogori hiša tako, da ni mogoče v njej stanovati.

§ 3. Pravico do te podpore imajo oni celoletni naročniki, ki bodo v decembru 1934 ali v januarju 1935 vplačali celoletno naročnino v znesku Din 32.—. Oni, ki imajo naročnino vplačano za več mesecev prihodnjega leta, morajo v teh dveh mesecih doplačati toliko, da bodo imeli vplačano do konca leta 1935. Vsak naročnik naj torej pazi, da bo v decembru 1934 ali vsaj v januarju 1935 imel vplačano naročnino do konca leta 1935, ker bodo v prihodnjem letu samo tisti zavarovani.

§ 4. Podpora dobi izplačano oni, ki ima hišo v najemu. Prevzittkar, član družine ali uslužbenec, ki je bil celoleten naročnik, ni deležen zavarovanja. Enako hišo zavarovane viničarske, gozdne in lovske kočice, ker v njih stanujejo lastnikovi nastavljenici.

§ 5. Podpora se ne izplača: ako je naročnik sam zažgal, ali po kaznjivi zanikarnosti povzročil požar; — ako

zavarovalni odsek ugotovi, da je bila hiša do svoje polne vrednosti zavarovana in se je ta zavarovalnina tudi izplačala; — ako je povzročitelj požara (recimo železnica) škodo v celoti povrnili; — ako je požar nastal v sled vojne, upora, eksplozije javnih zalog smodnika. — Vsak spor rešuje samo zavarovalni odsek in je vsako sodno postopanje izključeno.

§ 6. Vlogo za izplačilo zavarovalnine je napraviti takoj po požaru. Kdor se tekom enega meseca ni prijavil, ne more zavarovalnine več zahtevati. Vlogi je priložiti potrdilo občinskega urada, ki je koleka prosto, kjer mora biti potrjeno: kdaj je nastal požar, vzrok, številka hiše, ki je pogorela, kje in za kako vsoto je bila hiša zavarovana.

§ 7. Podpora se izplača v celoti brez odbitkov samo po poštni nakaznici takoj, ko dospe obveznica zavarovanca, da bo ostal tudi v bodoče naročnik »Slovenskega gospodarja« ter da bo pridobil v svoji okolici dva nova celoletna naročnika.

§ 8. Oni, ki je podporo prejel, je dolžen dati pri cerkvi skupno z občinskimi oznanili to objaviti, da je prejel zavarovalnino »Slovenskega gospodarja« izplačano.

Zavarovalni odsek.

drugi del tudi: Slovenski gospodar Maribor.

To je vsa umetnost, kako se najceneje pošilja denar!

Naj pa ti-le povejo, če ni res!

»Slovenski gospodar« zavaruje stanovanjsko hišo celoletnemu naročniku po posebej določenem pravilniku. Teh zavarovalnin je izplačal do konca oktobra 1934 že **145.000 Din**, in sicer na sledeče naslove:

Alegro Josip, Golobinjek 10, Podčetrtek
Ambrož Ivan, Lešnica 58, Ormož
Arbeiter Ivan, Mali Paradiž 30, Sv. Barbara v Halozah

Baloh Miha, pos., Založe 41, Polzeča
Beričnik Jožef, Graška gora 2, Šmiklavž, Slovenjgradec

Boc Jožef, Dolnja Podgora 18, Nemska Loka

Bogša Ferdo, Benetek 65, Ljutomer
Bohanec Gera, Godemarci 41, Mal. Ned.

Bolko Barica, Zgornja Polskava
Borušek Ignac, pos., Stranice, Konjice
Bračič Šimon, pos., Vrhloga, Sl. Bistrica

Brdnik Martin, Korplje 10, Prihova, Konjice

Brumec Franc, Črešnjevce, Sl. Bistrica
Cartl Janez, Gornja Hajdina, Ptuj

Cerič Alojz, Krčevina 77, Vurberg
Čerjak Alojz, Zgornji Obrež 18, Artiče

Cestnik Marko, Spodnja Hajdina, Ptuj
Černe Ferdinand, Ješenca 30, Fram

Čuček Franc, Podvinci 15, Ptuj
Čuček Karl, Zg. Porčič 2, Sv. Trojica v Slov. goricah

Dobnik Franc, kmet, Sladka gora 12, Šmarje pri Jelšah

Drevenšek Marija, Gereča vas, Hajdina, Ptuj

Elbl Jožef, Osek 123, Sv. Trojica Sl. g.
Ernestl Alojz, Tepanje 75, Konjice

Fenšer Jožef, Kravjek 15, Loče-Poljčane
Forstnarič Ludovik, Janžev vrh, Ptuj

Frice Peter, Podgora, Nemska Loka pri Kočevju

Fuchs Matevž, Stanošinci 19, Fodlehnik
Gašparič Ivan, Šardinje 21, V. Nedelja

Dosedanjim naročnikom Slov. gospodarja.

Danes dobite s to prilogo tudi položnico. Kako se izpolni položnica?

Položnica ima tri dele: prvi del je pobotnica; najpreje se napiše znesek v številkah, 32, nato z besedami: tridesetdva. Drugi del je srednji, ki nosi ime: Sporočilo lastniku čekovnega računa; tukaj tudi napišete s številkami 32, nato pa natančen svoj naslov, in sicer tistega, na katerega naj se list pošilja ter čisto zgoraj pripombo: **star naročnik**. Spodaj napišete datum, katerega dne daste na pošto. Tretji del se imenuje Temeljica; napišete znesek 32 in svoj naslov, kakor tudi datum.

Prvi del dobite na pošti nazaj kot pobotnico. Drugi del dobimo mi preko Ljubljane v Maribor. Kar nam na ta del položnice zadaj napišete, vse izvem. Sedaj ko plačujete 50 par za plačilo po položnicah, smete tudi kaj napisati. Za nas zadostuje, da vsi dosedanjí naročniki, ki naslova niso spremenili, napišejo: **star naročnik**. S tem seveda se ne misli, da je dotični naročnik star človek, ampak da je za nas v upravi lista star, dober prijatelj in naročnik; tako ga pri knjiženju hitreje najdemo, pa nam ni treba ugibati, ali je ta novi naročnik. Kdor to izpusti, se mu lahko zgodi, da dobi dva lista, ali pa tudi nobenega, pa je malo jeze na nas, ki žal nismo vsevedni. Izpolnite položnico tako, kakor vas prosimo, pa bo vse za vse dobro.

Po predpisih morate položnico pisati s črnilom. Ako istega nimate doma, nesite s seboj položnico, da jo spišete v kakem uradu. Zelo bodo ustregli ljudem pa tudi nam tamkaj, kjer bodo

vsako nedeljo tekom meseca decembra in januarja imeli urejeno tako, da bodo ljudje po službi božji lahko dali položnice izpisati v kaki pisarni od večših naših prijateljev. Dajte si to po krajevnih razmerah urediti, da se bo ljudem do skrajnosti v vsem ustreglo.

Če pa položnico, ki vam jo danes pošiljamo, izgubite, pokvarite ali raztrgate, ni treba pisati po novo, ker vas to preveč stane. Vzemite na pošti splošno položnico, pa napišite na njo vse ravnotako kot zgoraj povedano, samo našo čekovno številko 10.603 še napišite na vse tri dele poleg in na prvi ter

Naročilnica.

Uprava

„Slovenskega gospodarja“

Maribor
Koroška c. 5

Gmajner Maks, Lokve 15, Rajhenburg
 Gokjovič Martin, Podlož 12, Ptujška g.
 Gomilšak Marija, pos., Megojnice pri
 Grižah
 Grmič Fric, Dragotinci 32, Sv. Jurij Šč.
 Habot Florjan, Dolga gora 42, Šmarje
 pri Jelšah
 Hajnžič Ivan, Kušernik 21, Šmarjeta
 ob Pesnici
 Hajnik Alojz, Ličnica 28, Loče-Poljčane
 Hajšek Matevž, Ložnica, Makole
 Heric Alojz, pos., Stara Nova vas, Kri-
 ževci pri Ljutomeru
 Hojnik Ana, Trnovlje, Vojnik
 Hojnik Mihael, Požeg 9, Fram
 Hodnik Tomaž, Legen, Slovenjgradec
 Horvat Franc, Hošnica 8, Laporje
 Hriberšek Franc, Spodnje Laže 33 pri
 Sv. Jerneju, Loče pri Poljčanah
 Hrovat Justin, Gornja Ponikva, Žalec
 Jagrič Janez, Lastnič 61, Kozje
 Jančič Marjeta, Hrastovec, Studenice
 pri Poljčanah
 Janiša Jakob, Žikarce 47, Sv. Barbara
 v Slov. goricah
 Jelen Antonija, Sv. Andraž 88, Št. Ilj,
 Velenje
 Jevšvar Jernej, Sv. Miklavž 58, Sveti
 Jurij ob Taboru
 Jurhar Rudolf, Sv. Miklavž, Sv. Jurij
 ob Taboru
 Kancler Ivan, Starše, Št. Janž na Dr. p.
 Klajnshek Anton, Spodnje Pletenje 66,
 Sv. Lovrenc na Dravskem polju
 Kmetec Franc, Medvedce 4, Majšperg
 Kocjan Štefan, Martjanci, Prekaurje
 Kocuvan Franc, Sovjak, Sv. Jurij o. Šč.
 Kolar Ivan, Dobovec 20, Ponikva

Kopše Franc, delavec-najemnik, Ormož
 Korošec Anton, Preloge, Prihova, Konj.
 Kovče Jožef, Sv. Rupert 95, Sv. Lenart
 v Slov. goricah
 Krajnc Albin, Dežno 17, Makole
 Kraner Barbara, Negova 25, Ivanjci
 Kresnik Ignac, Kraberg, Loče-Poljčane
 Krump Jakob, Bevče 20, Velenje
 Kukovec Jakob, Hajndl 26, Vel. Nedelja
 Kužner Štefan, Varož, Makole
 Lepej Anton, Stopno 1, Makole
 Lesjak Alojz, Brdinje 31, Kotlje
 Leskovšek Ivan, Ojstriški vrh 16, Sveti
 Jurij ob Taboru
 Lipar Ivan, Ravno 48, Zdole
 Lipnik Elizabeta, Rače 155
 Lorbek Marija, Podgorje 25, Slovenjgr.
 Lovrenko Anton, Sv. Marko, Ptuj
 Majcen Jakob, Cvetkovci, Vel. Nedelja
 Marhat Anton, pos., G. Dolič, Mislinje
 Medved Matevž, Podlož 28, Ptujška g.
 Metalan Marija, Orla vas 11, Braslovče
 Mikulič Janez, Sv. Jurij 2, Rogatec
 Mohorko Franc, Stogovci, Ptujška gora
 Motalen Anton, Sp. Polskava 94, Prag.
 Munda Jožef, pos., Sv. Tomaž-Ormož
 Narat Janez, Stoprce 54, Majšperg
 Nedeljko Jožef, Selce 44, Sv. Rupert,
 Sv. Lenart v Slov. goricah
 Novak Franc, Mihalovci, Ivanjkovci
 Ogrizek Ivan, Starše, Št. Janž n. Dr. p.
 Osenjak Elizabeta, Draženci 4, Ptuj
 Ošterc Franc, Škofija 42, Zibika, Šmar-
 je pri Jelšah
 Ott Gregor, Goriški vrh 12, Dravograd
 Paveo Fric, Gerečja vas, Ptuj
 Pavličič Anton, Melanjski vrh, Slatina-
 Radenci

Pavše Matevž, Kot, Prevalje
 Pečar Marija, Trnovlje, Vojnik
 Pernat Franc, Pletenje, Sv. Lovrenc na
 Dravskem polju
 Pihlar Jožef, pos., Črmlenšak, Sv. Le-
 nart v Slov. goricah
 Pivec Jožef, Ploderšnica 17, M. Snežna
 Plavčak Ivan, pos., Tlake 11, Rogatec
 Plavčak Jernej, Zahenberc, Rogatec
 Plavčak Miha, Negonja 18, Rog. Slatina
 Plečko Marija, Rače 126
 Potočnik Franc, Loka 35, Št. Janž na
 Dravskem polju
 Račič Ivan, Vrbinjska vas 4, Cerklje ob
 Krki
 Retelj Jožef, Cesta 5, Krško
 Ribič Janez, Krčevina 17, Ptuj
 Rožič Janez, Lukanja, Oplotnica
 Skirbiš Anton, Sv. Ana, Makole
 Skornšek Mihael, Lokovica 28, Šoštanj
 Skočaj Pavel, Vrbinjska vas, Videm-
 Krško
 Sladič Marija, Št. Janž na Dolenjskem
 Solatnik Štefan, Podova 8, Rače
 Svetina Pavel, Brdinje, Kotlje
 Stajniko Anton, Ihova, Sv. Benedikt v
 Slov. goricah
 Stagar Anton, Lešnica 56, Ormož
 Stamberger Šimon, Sv. Marko, Ptuj
 Stobar Jožef, Sp. Korena, Sv. Barbara
 pri Mariboru
 Stramec Anton, Orlica 40, Ribnica n. P.
 Strmšek Franc, Hošnica, Laporje
 Šalamun Fr., Žamarkova, Sv. Lenart v
 Slov. goricah
 Škamlec Marko, Sv. Miklavž, Hoče
 Šumenjak Anton, Prerod, Moškanjci
 Švagan Katarina, Mostečno 12, Makole
 Toplak Franc, Grajena, Ptuj
 Topolinjak Roza, Rožički vrh 58, Sveti
 Jurij ob Ščavnici
 Tušek Janko, Gačnik 47, Pesnica
 Unuk Andrej, Dežno 16, Makole
 Veselko Franc, Godemarci, M. Nedelja
 Vindiš Vinko, Spodnje Rače 157
 Vrahič Cecilija, Koritno 20, Majšperg
 Vračič Martin, Biš 25, Sv. Bolfenk 1
 Slov. goricah
 Vtič Franc, Sveče 12, Stoprce, Majšperg
 Vučak Anton, Novi Bezovci, Cankova
 Zadravec Alojz, Rožički vrh, Sv. Jurij
 ob Ščavnici
 Zajko Vinko, Placarje 48, Sv. Urban
 pri Ptuj
 Zemljarič Anton, Markovci 58, Ptuj
 Zemljič Franc, pos., Sv. Tomaž-Ormož
 Zidarič Rudolf, Veličane 11, Ivanjkovci
 Zorec Martin, Sv. Lovrenc na Dr. polju
 Zupanič Mihael, Sp. Hajdina 46, Ptuj
 Žaler Franc, Sotensko 4, Šmarje pri J.
 Žegelj Matilda, prevžitkarica, Legen,
 Slovenjgradec
 Žnidar Vinko, pos., Gavci, Šmartno ob
 Paki
 Žnidarič Jakob, Bolehnečici, Sv. Jurij
 ob Ščavnici
 Žunkovič Andrej, Prepolje 22, Št. Janž
 na Dravskem polju.
 Naj ti-le povedo, če ni res! Ravno
 zaradi tega objavljamo naslove onih,
 ki so bili tega deležni, da lahko drugi
 poizvedo pri njih. Zaradi poedinih ne-
 pravilnosti prijave so se poizvedo-
 vanja pri nekaterih dalje zavlekla; ka-
 kor hitro pa se je izkazala upraviče-
 nost, je bila zavarovalnina izplačana.
 Boljših prič menda ni treba!

Novim naročnikom Slovenskega gospodarja!

Kdor se želi nanovo naročiti na »Slo-
 venskega gospodarja«, ki ga torej v ča-
 su, ko ga naroča, ne prejema, ta naj piše
 dopisnico, nakar se mu doloži en iz-
 vod s položnico. To položnico naj ta-
 koj izpolni in ko bo uprava prejela na-
 ročnino, bo začela redno pošiljati list.
 Prav nič dražje, pa zato veliko hi-
 treje gre tudi to, da novi naročnik ku-
 pi nakaznico in kar na njej napiše svoj
 natančen naslov in nam istotam spo-

roči, da se nanovo naroča na »Sloven-
 skega gospodarja«.

Najceneje pa je, ako na pošti kupiš
 splošno položnico, napišeš samo v njo
 našo čekovno številko »10.603 Slovenski
 gospodar, Maribor«, na drugi strani
 srednjega dela pa, ker moraš vplačati
 za vplačilo 50 par, smeš itak napisati
 kar hočeš. Treba pa je tako položnico
 pravilno izpolniti!

Vzorec naročilnice:

Tu izstriži in pošlji!

Podpisani naročam »Slovenski gospodar« in prosim, da mi doložite po-
 ložnico, nakar vam takoj nakažem naročnino. Naročil bom list za celo leto
 in plačal Din 32.—, za pol leta in plačal Din 16.—.

Dosedaj še nisem dobival lista, sem nov naročnik.

Moj natančen naslov je:

Ime in priimek

Stan

Kraj

Pošta